23-ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6360 — 11 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1906 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 8 ՉԻԼԴԱՏԷ 1324 — 24 Décembre 1906 — 23me année № 6360

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
"ԱՐԵՒԵԼՔ" ՕՐԱԹԵՐԹԻ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ԳԱԼԱԹԻԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ	80 Գրշ.
ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ	108 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ	35 Ֆրֆ.

ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԴԱՍԵՐԸ ՄԵՐ ՎԵՐԱՑ

20 հատ 1 դրուշոց փուլ
1 մնց.ի հատուով կ'ընդունուի

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

اره ولك
درعليه ده غلطه ده اره ولك غزته سى اداره خانه سى

DIRECTION
DU JOURNAL ARMÉNIEN
"ARÉVELK"
CONSTANTINOPLE - GALATA

10 PARAS

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

Ե.

Եօթնեակը որ անցաւ, թէեւ բաւական քեղուն մեր բարեգործական ու եկեղեցական կրկնակ տեսակէտներով, այս անգամ պիտի ներէ ինձ զբաղիլ դուցէ միմիայն այրեցեալ քահանաներու նորագ ամուսնութեան անսովոր խնդրով, — որ ի մէջ այլոց... «Հինգ ախոյեան հանեց» Վեր. Հ. Հացունի վարդապետին դէմ, որ իր կարգին «բաւական վրդոված էր եկեղեցական խնդրոց մէջ լայնախոհներու քաղաղ անուշջնները,» և հարկադրած էր զանոնք ի մի խմբուիլ դիմադրելու համար անանկիալ ու ցնցող մրցկին» ։ Պարագայմը սակայն՝ զոր Վեր. Հայրը վիրաւորիչ գտած էր իր համեստութեան։

Իմ մասիս՝ միտքս անգամ չպիտի անցնի ախոյեան ելլել Հ. Հացունի վարդապետին դէմ, ուստի և բնա՛ւ երկիւղ չունիմ վիրաւորելու Նորին Վերապատուութեան ինքնածանոյց համեստութիւնը։ Բայց յարուցեալ խնդրոյ մը վրայ նեռելի կը համարիմ հրապարակի մը իր կարծիքը ի յայտ բերել, եթէ ուզէ։

Եւ ես կ'ուզեմ։ Առաքեալներն ու Սուրբերը չատ չպիտի զբաղեցնեմ ինձմով. աւելի բանականութեան հետ գործ պիտի ունենամ, որ ինքնին չունի բնութիւն ո՛չ մէկուն համեստութիւնը վիրաւորելու, ո՛չ ալ ասոր անոր դէմ ախոյեան ելլելու անձնացոյց հանդամանք։

* * *

Ուսկի՞ց ծագեցաւ այս անմարկի խնդիրը։—Քանի մը քահանայ հայրեր, զաւակներու ալ հայր ըստ մարմնաւորին, կանխահաս դժբախտութեամբ կորուսած ըլլալով իրենց երեցկիները, խնդրագիր մատուցեր են Ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետին, որ թոյլտուութիւն շնորհուի իրենց նորագ ամուսնութիւն կնքելու, որպէս զի իրենց անչափահաս զաւակները դէ՛թ մօրուի մը հոգածութեան ներքեւ մեծնան կամ բոլորովին զուրկ չմնան կնոջական խնամքէ,— և թերեւս, — կը մատնեմ ես,—այդ ոչ-ալեւոր քահանայ մարդիկ, տարաժամ զրկուած ըլլալով կնոջ սովորական կենակցութիւնէն, որ իրենց ընելու էր ձեռնադրելէնէն իսկ առաջ, փափաքը են վերսին վայելել ամուսնական սրտակցութիւնը. քանի որ իրենք տակաւին յաղթող են և յուժի ա-բութեան և... չ«ջեռնուլ», ըստ առաքելական պատուիրանին։ Ուրի՞շ։— Ուրիշ ոչինչ։

Ասիկա, ըստ իս, անբանաւոր խնդրանք մը չէ որ ըրած են Կովկասաբնակ քահանայ մը տարաժամ այրեցեալ քահանաներ, ինչպէս պիտի ջանամ հաստատել ի տարեւ։ Իսկ ասոր համար խնդիր յուղել, օրերով շաբաթներով վիճաբանիլ, գիրքերը քրքքել, Առաքեալներն ու Սուրբերը դղրդել, եկեղեցական ու դրոցական կամ աստուածաբանական հմտութիւն ցուցադրել, ո՛չ, չէր արժեր ամենեւին, ինչպէս մեծ իրաւամբ դիտել տուած էր Դամէր այս սիւնակներուն մէջ իսկ։ Եւ անկեղծ խօսելով... անկեղծութիւնը բացակայ կը դտնեմ այս աղմուկ բազում վանն սակաւու վիճաբանութենէն,— ոչ բանականութիւնը չատ քիչերը միայն բարեհաճած են խորհրդակից ունենալ իրենց, ինչ որ սակայն նշանակելի պակաս մըն էր այս թեր ու դէմ վիճասիրական բուռն պայքարին մէջ, որ ծագեցաւ Հ. Հացունոյ դէմ։

Ս. Հայրապետը, առանց ինքնին դարման մը անտեսելու այս քահանայական խնդրին կամ իր դերագոյն իրաւասութեամբ վճռապէս մերժելու դայն, յայտնի է թէ նախապէս խորհեցաւ իր եկեղեցական գլխաւոր Թեմերուն կարծիքը իմանալ այս անսովոր խնդրանքին նկատմամբ,—որ նոյնպէս յայտնի է թէ բացասական պատասխան ստացաւ Թեմերէն։— Բայց թէ այսուհետեւ ինչ պիտի խորհի պատասխանել խնդրարկու քահանաներուն, որ ոչ թէ եկեղեցւոյ ամբողջական դասակարգ մը կը ներկայացնեն, այլ միայն մէկ քանի բացառութիւն կազմեսու մէջ, ի՛նք Ս. Հայրապետը գիտէ հարկաւ անօրինել զարժանն, կամ վերջապէս արժանաւոր ելք մը տալ այս նորանշան խնդրանքին։

* * *

Այլ մենք գիտենք Հայ եկեղեցւոյ պատմութենէն՝ թէ կանոնի քահանայութիւնը թոյլատրեալ է առ մեզ, անյիշատակ ժամանակներէ ի վեր, մասնաւորապէս ժողովրդական երեցկիներուն՝ որ իրենց պաշտօնին բնութեամբ միշտ չփման մէջ են ընտանեկան չրջանակին հետ, կամ աւելի ճշդիւ՝ մեր եկեղեցին կանոնի այր մը, երիցութեան արժանաւոր հարկաւ, կը հրամայէ քահանայ ձեռնադրել և արձակ թողուլ զինքը ժողովրդական առանին չրջանակին մէջ՝ անոր հոգեւոր պէտքերը հոգալու ո՛չ միայն քահանայաբար, այլեւ հայրաբար ու խոստովանաբար, ինչ որ թոյլ չի տար Եկեղեցին ամուրի քահանաներու, այսինքն՝ վարդապետներու կամ եպիսկոպոսներու, — վասն զի առանձ ալ եկեղեցական բարբառով հաւասարապէս քահանայ կը կոչուին, և են իսկ, ուսուցիչ կամ տեսուչ ըլլալու հանգամանքով, զոր կը չնորհէ անոնց եպիսկոպոսը կամ կաթողիկոսը։— Արդ, մեր Եկեղեցին, բանաւորութեան կարի իսկ համաձայն՝ կանոնի քահանային միայն կը հրամայէ ձեռնադրուիլ ընտանեկան չրջանակին յատուկ հոգեւոր պէտքերուն, և միւսներն ընդարձակ սահմանի մէջ արօտութիւն չի տար երբեք վարդապետ կամ եպիսկոպոս քահանային, իսաստասիրական մտանութեամբ հարկաւ։ Վասն զի ամէնուն մէջ մարդը կը տեսնէ հաւասարապէս, և մարդուն չընծայեր բնաւ հրեշտակի հանդամանք «ի ներքոյ երկնից»։ Բանաւորութիւնն ալ իր կարգին՝ կը հաւատայ մարդու մը ի ընէ աւարութեան հանգամանքին, այո՛, բայց չի հաւատար անոր կամաւոր սրբութեան, չի հաւատար անոր... մարդկեղեն հրեշտակութիւնն կամ հրեշտակային մարդութիւնն։

Այս և այսօրինակ տեսութեամբ ու նկատումներով է որ Հայ Եկեղեցին, նոյն իսկ Քրիստոնէութեան սկիզբներէն ի վեր, երբ արեւելէն մինչեւ Կաթողիկոս՝ ամուսնացեալ կղեր կար ընդհանրապէս,— որովհետեւ Մեծն Ներսես Պարթեւ Հայրապետ, զոր օրինակ, Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի թոռան թոռն էր, և հայրն էր Ս. Սահակ Պարթեւի, որ իր կարգին ամուսնացեալ էր Հայրապետ եղած ժամանակ,— ընդունած է կանոնի այրերու քահանայական ձեռնադրութիւնը, մանաւանդ թէ չի ներեր առանց կնոջ երեց ձեռնադրուիլ ո՛չ ոմանք։ Բայց թէ այրեցեալ քահանայի մը թոյլ կուտայ եկեղեցին ի նորոյ ամուսնութիւն կնքել որ և է պայմանաւ թէ ոչ։ — այս իսկ էր խնդիրը որ ծագեցաւ Կովկասեանի քահի մը այրեցեալ քահանաներու դիմումին վրայ առ Ս. Հայրապետն Ամենայն Հայոց, և դեռ յայտնի չէ թէ խնդիրը ո՛ւր պիտի յանգի Նորին Սրբութեան վճռով։

Մինչեւ ցարդ, այո՛, լսուած չէր թէ այսպիսի խնդրանք մը եղած ըլլար այրեցեալ քահանաներու կողմէ. բայց այս նորութիւնը հարկաւ թէ պատճառ մը չէ որ, առանց ի նկատ իսկ առնուելու, մերժուի խնդրանքը հապճեպ վճռով և առանց վերաքննութեան։ Սկզբունքին վրայ ըստ բանաւորութեան կարելի է խորհրդածել սակաւիկ, և ահա ինչ որ կ'ուզէի ընել ես հանառօտիւ։

Եթէ, ինչպէս ըսուեցաւ արդէն, սակրամենտ այրեցեալ քահանաներու կողմէ միայն եղած էր խնդրանքը և ասոր համար չէր արժեր զբաղիլ անով, ես ալ իմ մասս ըսելիք մը չունիմ առ այդ. բայց երբ կը տեսնեմ թէ տակաւ սկզբունքը կ'ըլլայ վիճելի, բացայայտ կ'ըսեմ թէ խնդրանքին մերժումը ո՛չ միայն չէ բաւական, այլ և ոչ իսկ բացարձակ առաքելական, ինչպէս տեսնուեցաւ այն բոլոր վկայութիւններէն զոր Հ. Հացունի, իր «Վերջին խօսքը» ըսելէ յետոյ իսկ, փարձեց յառաջ բերել... նորանոր խօսք մ'ալներով։ Բանի որ կանոնի մէկուն կը տրուի քահանայանալ, այլի երբեմն ալ բանաւորապէս կենայ թոյլ տալուի կարդադրութիւն մը կնքել, — եթէ երբեք տարաժամ եղած է երեցկնոջ կորուստը։ — Յորչափ ամուսնական վիճակը հակառակ չէ քահանայագործութեան, մանաւանդ թէ անհրաժեշտ պայման մըն ալ է, քահանայութիւնը ինչո՞ւ արգելք կամ անհաcs ու անթոյլի հանարուի ամուսնական վիճակին, որ աստուածահանոյ է ըստ ամենայնի և բնական՝ բանաւորապէս։ «Մի՞ոյ կնոջ այր» ասացուածքը չեմ կրնար մեկնել այնպէս ինչպէս մեկնել փորձեցին ոմանք. ես կը հաստատեմ ո՛չ թէ մեկ անգամ ամուսնացող, այլ պարզապէս մեկ կին ունեցող, ինչպէս պահանջելի է հարկաւ ընծայացու այրէ մը. և այսպէս կրնայ ըլլալ ըստ բանաւորութեան, — որուն հետ անհնչա չի կրնար եղած ըլլալ Եկեղեցւոյ Օրէնքը, առաքելադիր պատուիրանը, ինչ որ ալ յառաջ բերուի Պողոսներէ կամ Ա-պողոսներէ։

* * *

Կ'ուզեմ ասել, — քանի որ սոյն խնդրով միայն պիտի կրնամ զբաղիլ այս անգամ, — կ'ուզեմ երկու խօսքով բովանդակել ինչ որ ըսի մինչեւ հիմա։ Այրեցեալ քահանաներու խնդրանքը, որչափ ալ նորանշան եկեղեցական տարեդրութեանց մեզի ծանօթ ժամանակներուն մէջ, Հայ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ. — և այս բառը առանց... չակերտներու մէջ առնելու տարաձոյլ յատուկ դիտաւորութեան։ Եկեղեցւոյ ոգւոյն չէ հակառակ և ոչ երբեք անբանաւոր. սկզբամբ ո՛չ խոտելի է և ոչ բացարձակապէս ի բաց մերժելի, քանի որ այրեցեալ քահանայ ժողովրդական երեցկին է մեր մէջ, մեր ընտանեկան չրջանակին հոգեւոր ու բարոյական պէտքերուն մատակարարը, և բարւոք չըլլար ուրիշներու պէտ՝ այդ բարոյական մասաւորութիւնը քննուած ու կատարելագործուած են։ Այդ ծրագիրը, մէկ բառով յասկանալու համար, Ջրանցքի վարչութեան մէջէն գուրս կը թողու որ և է քաղաքական ազդեցութիւն և Ջրանցքը ամբողջ աշխարհի առջեւ բաց կը ձգուի։ Ջրանցքի ծրագիրը չատ պարզ է թէեւ, սակայն մէկը պէտք է որ անոր մանրամասնութեանց մասին չատ մը աշխատած ըլլայ։

ՋՐԱՆՑՔԻՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Այն դրութիւնը որով կարելի ըլլար աշխարհս բոլոր մեքենագիտական հաստատութեանց գործակցութիւնը ապահովել, պիտի կրնար լաւ արդիւնքներ տալ։ Այս մասին պայմանները չատ պարզ են, թէեւ անսովոր։ Ջրանցքի բացման ձեռնարկու կը ներկայանայ Մ. Նահանգներու կառավարութիւնը։ Կառավարութիւնը կը հայթայթէ ամբողջ պիտոյքները և կը հրաւիրէ բոլոր մասնակցողները որ հայթայթեն գործաւորները և իրաւունք վարիչները։ Վեր ի վերոյ հաշիւով մը Ջրանցքի բացման համար պիտի ծախսուի 100 միլիոն ոսկւոյ գումար մը։ Ձեռնարկուներու կողմէ նուազագոյնը դեկտեմբեր 12էն ի վեր սկսած է արդէն, և այն Ընկերութիւնը որ ստանձնէ աշխատութիւնները, իր ծախսած դրամները պիտի ստանայ Մ. Նահանգներու կառավարութեան կողմէ, ամէն տարի 15ին։ Ջրանցքի ծախքերը պիտի ճշդուին հինգ մասնագէտներէ կազմուած յանձնաժողովի մը կողմէ։ Այս յանձնաժողովին երեք անդամները պիտի ընտրուին Մ. Նահանգներու կառավարութեան կողմէ և երկուքը՝ նուազագոյնը մասնակցող ձեռնարկուներու կողմէ։ Նմանապէս պիտի ճշդուի այն ժամանակամիջոցը, ուր աշխատութիւնները պէտք է իրագործուին։ Այդ ամսոյ մը որ ըլլալիք ծախքերը և պայմանաժամը ճշդուին, յանձնաժողովը Ընկերութիւնը գործի պիտի սկսի հետեւեալ պայմաններով.

Ամէն մէկ ամիսի համար որ ճշդուած պայմանաժամէն առաջ գործերը աւարտին, յանձնաժողովը Ընկերութիւնը պիտի ստանայ 100,000 տոլար, իսկ հակառակ պարագային՝ ամէն մէկ ամսուան համար պիտի հարկադրուի 100,000 տոլար տուգանք վճարել։ Յանձնաժողովին կողմէ ճշդուած ծախքերուն վրայ եղած խնայողութեանց 1/3ը յանձնաժողովին Ընկերութեան պիտի պատկանի։

Այդ, յանձին Մ. Նահանգներու Նախագահին ունինք ճարտար վարչագէտ մը և գործնական միտքի տէր մարդ մը, լի կենդանի և կորովով։ Բարի գործերու համար իր ազդեցութիւնը մեծ է և ուրեմնապէս կ'օգտուի ան իր այդ ազդեցութենէն։

Իր պաշտօնին մէջ պիտի չարունակէ՞։ Նախագահական ընտրութեան տանն նորէն ընտրելի պիտի ըլլա՞յ։ Ասոնք այնպիսի հարցումներ են, որոնց մասին յանախ կը խօսուի և կարծեաց փոխանակութիւն տեղի կ'ունենայ։ Նախագահը արդէն յայտարարած է թէ ընտրութեանց տանն ընտրելի չպիտի ներկայանայ, և անոնք որոնք կը ճանչնան Բուզվէլթի տանուն նկարագիրը և ճշմարտութեան նկատմամբ սէրը, դիտեն թէ այդ որոշումը անդառնալի է։

Դ. Ս. ՔՐՕՈՒՖՈՐՏ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՀԵՏ

ԴՈՒԱՆԱՄԱՅԻ ՋՐԱՆՑՔԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՅՕԳՈՒՍԱՏ

Նախագահ Բուզվէլթի հանրային գործոց մասին ունեցած ծանօթութիւնը, կամ թէ ճանաչողութիւնը՝ արտասահմանի խնդիրներու մասին լուսագոյն կերպով կապելի չէ պատկերացնել, բայց եթէ սա իրողութեամբ որ ինքը Ռիւմանսոյի վրայ հիացող մըն է, և մեծ հաճոյքով կարդայ այս վերջնոյն վերջերս ժառէսի տուած նշանակալից պատասխանը։

Նախագահ Բուզվէլթի հմտագումները դրամագիտութեան մասին չատ անբաւական են։ Եւ այս մասին չատ-իրիները միայն ակադեմական եղանակով մը ներկայացնելով դոն ըլլալ չուզեր նախագահ Բուզվէլթ։ Ամերիկայի մէջ դրամագիտական կացութեան դարման տանելու համար կը փափաքի երկիրը օժտել գործնական օրէնսդրութեամբ ու այս կերպով սանձ մը դնել հակայական արագութեամբ աճող հարստութեանց։ Թէ ո՛ր ասպեան ահուր համեմատութեամբ այդ հարստութիւնները աճելու վրայ են, աշխարհ դեռ նոր վերահասու կ'ըլլայ ասոր։

Սոյն հետաքրքիր աւելի բարդուող հարցատութեանց մասին կրնանք գաղափար մը կազմել Մարշալ Ֆիլտ դերբեղով (Marshal Field trust) որ Շիքակոյի դրամատիրոջ մը կողմէ հաստատուած է։ Այդ դրամատէրը 100 միլիոն տոլարով դրբեղ մը կազմած է որ 50 տարի պիտի գործածէ այդ գումարը իր տղուն հաշիւին։ Հաշուով տեսնուեցաւ թէ այդ գումարը չահագործուելով պայմանաժամը լրանալուն պիտի հասնի 5 միլիառ տոլարի հակասական գումարին (1,125,000,000 օսմ. ոսկի)։ Դրամի այս առասպելական քանակը Ամերիկայի ամբողջ երկթուղիներու երաշխաւորութեանց կէսը կը ներկայացնէ։ Կրնայ ըլլալ որ Ռոքֆիլլերը ալ նմանօրինակ դերբեղ մը կազմէ։ Շատ հեռու չէ այն ժամանակը ուր երեք կամ չորս հոգի կարող պիտի ըլլան ամբողջ Մ. Նահանգներու մասերեսին վրայ ի գործ դրուած բովանդակ ճարտարարուեստները իւրացնել։

Սիւզան տակաւին չէր համարձակեր իր աղջիկը կոչել Ռոզ-Լիլոնը։

Ի՞նչ ուրախութիւն և ցնծութիւն պիտի դդար՝ եթէ երբեք կարենար այդ բանը ընել վերջապէս...

Յորնաքի բնակարանը խեղճուկ երեւոյթ մը ունէր, բայց չատ մաքուր ու կոկիկ էր։ Տունը բաղկացած էր երեք սենեակներէ, բաւական ցած ձեղունոներով։

Դիւանը սենեակը, ուր յաճախ առնի կ'անցընէր այդ պարկեշտ ընտանիքը ամբողջովին, իրր խոհանոց ու ճաշարան կը ծառայէր։ Իսկ իրիկուան իրր ննջասենեակ՝ Յորնաքի և կնոջ համար։ Պարապէն վրայ նայող խցիկ մը կար, ուր Ռոզ-Լիլոն կը բնակէր։ փոքր մահճակալ մը և փայտէ հեշտադարան մը բովանդակելու չափ մեծութիւն ունէր ան։ Դարձեալ պարապէնի վրայ նայող փոքր սենեակ մը կար, որ տանեաք մութ էր։ յետոյ լուսամնջք մը բացուած էր հոն։ Այդ խցիկը ամբողջովին զբաղած էր Սիպուլոյի անկողինը։ Բայց այդ համեստ բնակարանին մէջ ինչ որ անմրջական ուշադրութիւն կը գրաւէր, խոհանոցին պատին կրծուած մասնագարանն էր, ուր հարիւրի չափ խոշոր գիրքեր կային, ամբողջ հաւաքածոյ մը հին ու նոր գրքերու, ընդարձակութեան, միջատարանութեան վերաբերեալ։ Նաեւ կը տեսնուէին բուսաբանական բառարաններ, հաւաքածական, մեղուաբուծական, կենդանաբանական ու հանքաբանական գիրքեր։ Սիպուլոյ այդ հատորներուն մէջ կը թաղուէր հեշտագին, իր ընազդին շնորհիւ կատարած հետազօտութիւններու համար. իրաքանչիւրը ընթերցումէ յետոյ քիչ մը կ'ուսնէր հմտութեան պաշարը։ Ցաւալն եղունգին ծայրովը կամ դրչով կը քերթէր գրքին մէկ էջին մէջ դտնուած սխալը, զոր ի վեր հանած էր իր փորձերուն շնորհիւ։ Թէեւ արտաքոյ ու անպատկառ, Սիպուլոյ գիտուն մը զարձած էր ընութեան հանդէպ ունեցած սիրոյն շնորհիւ։ Կոմսուհիին առատաձեռնութեամբն էր որ կրցած էր անհրաժեշտ գրքեր ձեռք բերել, բայց այդ միջոցին դիմած էր այն տունն միայն երբ իր սեփական հաստատի աղբիւրները սպառած էին, այսինքն երբ ձեռքը բան մը չէր մնացած մեղրի արտադրութենէն, զոր կը հաւաքէր անտառին եզերքը հաստատած երեսուն փեթակներէն։

Այդ օրէն սկսեալ՝ Սիւզան մէյմէկ պատրուակ դտաւ, Մար-ա-լօ երթալու համար, բայց չատ խոհեմութեամբ ու երջանկութիւնը չխանդարելու մասին նախանձախնդիր։ միշտ զգուշաւոր ընթացք մը բռնելով։ Սկզբան բացայայտ կերպով դացած էր, նախապէս դղեակը իմաց տալով։ Բնական չէր որ չտնդրդուեր Ռոզ-Լիլօնով, որ դղեակի մարդոց պատճառաւ վիրաւորուած էր։ Զէ՞ մի որ կոմսն ալ ազդուած էր այդ զեռաւոր աղջկան մեկնումէ զեղեցկութենէն։ Եւ երբ ամուսինը իմանար որ կինն ալ նոյն անպարկեշտի ձգողութիւնը կը զգար Ռոզ-Լիլօնի հանդէպ, մտահոգութիւն պիտի զգար մեծէ։

Իր աղջկան մօտ գտնուելդ ուրախութիւնը այնքան մեծ էր որ տակաւ մոռցաւ իր առաջին զգուշութիւնները։

Մար-ա-լ'Օ տրուած այցելութիւնները, սկզբան ցանցառ, հետզհետէ յաճախակի դարձան։

Լուիզ Յորնաք դիտել տուաւ այդ բանը, ըսելով.

—Տիկին, զգուշաւոր եղէք... հիմա ամէն օր իրար կը տեսնենք։

Խեղճ Սիւզան սարսուռներ զգաց վախէն։

Վերը, Ռուսեսմնթի արծուի բոյնին մէջ Նեթալի կը հսկէր անդադար, թերեւս կը զարմանար ալ։

Սիւզան ամբողջ չաբաթ մը դուրս չելաւ... Այդպէս մէկ ծայրայեղութենէն միւս ծայրայեղութեան մէջ կը գլորէր... մերթ երջանիկ և մերթ յուսահատ...

Յետոյ նորէն Մար-ա-լ'Օ գնաց, նախ երկչոտութեամբ, ապա վստահութեամբ։

Իր աղջկան մօտ անցուցած ժամերը կեանքին ամէնէն երջանիկ ժամերն էին։ Զաւկին դաստիարակութեան հոգը տանձնած էր։ Ռոզ-Լիլօն, մօրը ծունգերուն վրայ, պատկերազարդ գիրք մը կը կարդար, զոր կոմսուհին իր հետ բերած էր, և կամ թէ էջ մը գիր կը գրէր խնամով, մօրը գոգավարից աչքերուն ներքեւ, որոնք կը թրջէին։

Դղեակէն դուրս եկած տեսն, Սիւզան երբեմն կը ծանուցանէր իր դացած տեղը։ Քանի որ այդքան կը շահագրգռուէր Ռոզ-Լիլօնով, բնական ու պարզ բան մը չէր՞ անոր այցելութիւն տալը։

(Շարունակելի)

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (21)

ԹԷՔԼ ՍԱՆԹ

ԳԵՂԱՆԻ ԿՈՄՍՈՒՀԻՒ ՄԸ

ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԳԱՅԼԵՐՆ ՈՒ ԳԱՌՆՈՒԿԸ

Դ.

ԳՐԵԹԷ ԵՐԶԱՆԻԿ...

—Քեզի տրուած խնամքները միշտ պիտի յիշես, այնպէս չէ՞, ինչպէս նաեւ այն դէմքը՝ որ քու վրադ ծռեցաւ։ Քիչ առնէն ծանրակշիռ բաներ պիտի հաղորդեմ քեզի, որովհետեւ հաւատք ունիմ քու լուրջ նվարտարիդ և կանխահաս իմացականութեանդ վրայ... Մինչեւոյն ատեն պիտի ուրախանաս և պիտի վշտակրես, ըմբռնելով թէ ի՞նչ ըսել կ'ուզեմ... Եւ երբ այդ բաները քեզի պատմեմ՝ ա՛ւելի պիտի սիրես զիս։

Ռոզ-Լիլօն զուարթօրէն ցնցեց իր խարտեաշ ու գեղեցիկ գլուխը, ըսելով.

—Անկարելի բան է։

—Չիս պիտի սիրես այնպէս ինչպէս պիտի սիրէիր քու մայրդ, եթէ ճանչցած ըլլայիր զանի։

—Ինձի այնպէս կը թուի որ ձեռնէ աւելի չպիտի սիրէի մայրս։

—Տեսնե՞նք, տեսնե՞նք։ Միայն թէ այսօր աւելի բան մը չպիտի ըսեմ՝ քեզ չվրդովելու համար։

Այսպէս Մար-ա-լ'Օ հասան։

Լուիզ Յորնաք հեռուէն տեսած էր Սիւզանն ու Ռոզ-Լիլօնը, և բահի մը կոթին վրայ յենած, ժպտալին կը դիտէր անոնց յառաջանալը։

Հողին վրայ նստած ու բոկոտն, Յորնաքի տղան Հանրիօ մեծ ախորժակով կ'ուտէր հացի չերտ մը, որուն վրայ քսուած էր կարուզ պանիրի հատ խոտ մը։

Գալով Յորնաքի, անտառին մէջ կ'աշխատէր և իրիկուան միայն տուն կը դառնար։

Հանրիօ բարձրահասակ ու նիհար աղայ մըն էր, կարծես փրմած մէջքով, անորոշ գոյն ունեցող երկար մազերով, որոնք վզին վրայ կը ծփային։ Իր անկախ ու արտաքոյ ձեւերը, իր յեղակարծ տիրութիւնները և յանուն զուարթութեան տագնապները, անկաշկանդութեան և անգործութեան մասին իր ունեցած մենամոլութիւնը ոմանց կարծեցնել տուած էին թէ այդ տղուն խմացականութիւնը անհատատարակշիռ վիճակի մէջ կը գտնուէր։ Սիպուլօ կը կոչէին զանի։ Ընդհակառակը՝ չատ աշխոյժ միտք մը ունէր, ընութեան բաներուն նուիրուած միայն, ինչպէս ծաղիկ, անտառ, տունկ, կենդանի, թռչուն և միջատ։ Աշխարհի մնացեալ մասը չէր տարներուն մէջ կը թաղուէր հեշտագին, իր ընազդին շնորհիւ կատարած հետազօտութիւններու համար. իրաքանչիւրը ընթերցումէ յետոյ քիչ մը կ'ուսնէր հմտութեան պաշարը։ Ցաւալն եղունգին ծայրովը կամ դրչով կը քերթէր գրքին մէկ էջին մէջ դտնուած սխալը, զոր ի վեր հանած էր իր փորձերուն շնորհիւ։ Թէեւ արտաքոյ ու անպատկառ, Սիպուլօ գիտուն մը դարձած էր ընութեան հանդէպ ունեցած սիրոյն շնորհիւ։ Կոմսուհիին առատաձեռնութեամբն էր որ կրցած էր անհրաժեշտ գրքեր ձեռք բերել, բայց այդ միջոցին դիմած էր այն տունն միայն երբ իր սեփական հաստատի աղբիւրները սպառած էին, այսինքն երբ ձեռքը բան մը չէր մնացած մեղրի արտադրութենէն, զոր կը հաւաքէր անտառին եզերքը հաստատած երեսուն փեթակներէն։

Այդ օրէն սկսեալ՝ Սիւզան մէյմէկ պատրուակ դտաւ, Մար-ա-լօ երթալու համար, բայց չատ խոհեմութեամբ ու երջանկութիւնը չխանդարելու մասին նախանձախնդիր։ միշտ զգուշաւոր ընթացք մը բռնելով։ Սկզբան բացայայտ կերպով դացած էր, նախապէս դղեակը իմաց տալով։ Բնական չէր որ չտնդրդուեր Ռոզ-Լիլօնով, որ դղեակի մարդոց պատճառաւ վիրաւորուած էր։ Զէ՞ մի որ կոմսն ալ ազդուած էր այդ զեռաւոր աղջկան մեկնումէ գեղեցկութենէն։ Եւ երբ ամուսինը իմանար որ կինն ալ նոյն անպարկեշտի ձգողութիւնը կը զգար Ռոզ-Լիլօնի հանդէպ, մտահոգութիւն պիտի զգար մեծէ։

Սիւզան տակաւին չէր համարձակեր իր աղջիկը կոչել Ռոզ-Լիլօնը։

Ի՞նչ ուրախութիւն և ցնծութիւն պիտի դդար՝ եթէ երբեք կարենար այդ բանը ընել վերջապէս...

Յորնաքի բնակարանը խեղճուկ երեւոյթ մը ունէր, բայց չատ մաքուր ու կոկիկ էր։ Տունը բաղկացած էր երեք սենեակներէ, բաւական ցած ձեղունոներով։

Դիւանը սենեակը, ուր յաճախ առնի կ'անցընէր այդ պարկեշտ ընտանիքը ամբողջովին, իրր խոհանոց ու ճաշարան կը ծառայէր։ Իսկ իրիկուան իրր ննջասենեակ՝ Յորնաքի և կնոջ համար։ Պարապէնի վրայ նայող խցիկ մը կար, ուր Ռոզ-Լիլօն կը բնակէր։ փոքր մահճակալ մը և փայտէ հեշտադարան մը բովանդակելու չափ մեծութիւն ունէր ան։ Դարձեալ պարապէնի վրայ նայող փոքր սենեակ մը կար, որ տանեաք մութ էր։ յետոյ լուսամնջք մը բացուած էր հոն։ Այդ խցիկը ամբողջովին զբաղած էր Սիպուլոյի անկողինը։ Բայց այդ համեստ բնակարանին մէջ ինչ որ անմրջական ուշադրութիւն կը գրաւէր, խոհանոցին պատին կրծուած մասնագարանն էր, ուր հարիւրի չափ խոշոր գիրքեր կային, ամբողջ հաւաքածոյ մը հին ու նոր գրքերու, ընդարձակութեան, միջատարանութեան վերաբերեալ։ Նաեւ կը տեսնուէին բուսաբանական բառարաններ, հաւաքածական, մեղուաբուծական, կենդանաբանական ու հանքաբանական գիրքեր։ Սիպուլոյ այդ հատորներուն մէջ կը թաղուէր հեշտագին, իր ընազդին շնորհիւ կատարած հետազօտութիւններու համար. իրաքանչիւրը ընթերցումէ յետոյ քիչ մը կ'ուսնէր հմտութեան պաշարը։ Ցաւալն եղունգին ծայրովը կամ դրչով կը քերթէր գրքին մէկ էջին մէջ դտնուած սխալը, զոր ի վեր հանած էր իր փորձերուն շնորհիւ։ Թէեւ արտաքոյ ու անպատկառ, Սիպուլօ գիտուն մը դարձած էր ընութեան հանդէպ ունեցած սիրոյն շնորհիւ։ Կոմսուհիին առատաձեռնութեամբն էր որ կրցած էր անհրաժեշտ գրքեր ձեռք բերել, բայց այդ միջոցին դիմած էր այն տունն միայն երբ իր սեփական հաստատի աղբիւրները սպառած էին, այսինքն երբ ձեռքը բան մը չէր մնացած մեղրի արտադրութենէն, զոր կը հաւաքէր անտառին եզերքը հաստատած երեսուն փեթակներէն։

Այդ օրէն սկսեալ՝ Սիւզան մէյմէկ պատրուակ դտաւ, Մար-ա-լօ երթալու համար, բայց չատ խոհեմութեամբ ու երջանկութիւնը չխանդարելու մասին նախանձախնդիր։ միշտ զգուշաւոր ընթացք մը բռնելով։ Սկզբան բացայայտ կերպով դացած էր, նախապէս դղեակը իմաց տալով։ Բնական չէր որ չտնդրդուեր Ռոզ-Լիլօնով, որ դղեակի մարդոց պատճառաւ վիրաւորուած էր։ Զէ՞ մի որ կոմսն ալ ազդուած էր այդ զեռաւոր աղջկան մեկնումէ գեղեցկութենէն։ Եւ երբ ամուսինը իմանար որ կինն ալ նոյն անպարկեշտի ձգողութիւնը կը զգար Ռոզ-Լիլօնի հանդէպ, մտահոգութիւն պիտի զգար մեծէ։

Իր աղջկան մօտ գտնուելդ ուրախութիւնը այնքան մեծ էր որ տակաւ մոռցաւ իր առաջին զգուշութիւնները։

Մար-ա-լ'Օ տրուած այցելութիւնները, սկզբան ցանցառ, հետզհետէ յաճախակի դարձան։

Լուիզ Յորնաք դիտել տուաւ այդ բանը, ըսելով.

—Տիկին, զգուշաւոր եղէք... հիմա ամէն օր իրար կը տեսնենք։

Խեղճ Սիւզան սարսուռներ զգաց վախէն։

Վերը, Ռուսեսմնթի արծուի բոյնին մէջ Նեթալի կը հսկէր անդադար, թերեւս կը զարմանար ալ։

Սիւզան ամբողջ չաբաթ մը դուրս չելաւ... Այդպէս մէկ ծայրայեղութենէն միւս ծայրայեղութեան մէջ կը գլորէր... մերթ երջանիկ և մերթ յուսահատ...

Յետոյ նորէն Մար-ա-լ'Օ գնաց, նախ երկչոտութեամբ, ապա վստահութեամբ։

Իր աղջկան մօտ անցուցած ժամերը կեանքին ամէնէն երջանիկ ժամերն էին։ Զաւկին դաստիարակութեան հոգը տանձնած էր։ Ռոզ-Լիլօն, մօրը ծունգերուն վրայ, պատկերազարդ գիրք մը կը կարդար, զոր կոմսուհին իր հետ բերած էր, և կամ թէ էջ մը գիր կը գրէր խնամով, մօրը գոգավարից աչքերուն ներքեւ, որոնք կը թրջէին։

Դղեակէն դուրս եկած տեսն, Սիւզան երբեմն կը ծանուցանէր իր դացած տեղը։ Քանի որ այդքան կը շահագրգռուէր Ռոզ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Պ. ԴԻԴԴՈՆԻՒ ՃԱՌԸ

Թան եր վերջին թիւին մէջ հետեւեալը կը գրէ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարին ճառին վրայ.

Պ. Դիդդոնի երէկ (երեքշաբթի օրը) ինքզինքը դերադանցեց, ընդարձակելով ոահմանները լաւատեսութեան, որուն ամէնէն հատատամիտ ալոյնանն է ժամանակակից Եւրոպայի մէջ։ Այսու հանդերձ հեւսի ենք այդ մասին դանդաղելէ։ Նախապար մը որ ամէն բան վարդագոյն կը տեսնէ, նոյն իսկ իր ըսածները չհիանալու համար, պարտաւոր է բան մը չանտեսել՝ ներկայացող խնդիրները ընդհանուր չհասնելու նպատակով կերպով լուծելու համար։ Սակայն կրնայ մարդ չատ ապացուցանել ուզէ, բան մը չապացուցաներ։ Եւ հոն է բան իսկ Պ. Դիդդոնիի ճառին տկար կողմը։ Ներկայիս համար համամիտ ենք անոր՝ այն կարելիութեան նկատմամբ որ Եւրոպայի համար կայ հանդարտ ու ապահով կեանք մը վարելու մասին։ Անցեալին նկատմամբ, այնպէս կը նկատենք թէ պատմութեան մասին անոր տուած մեկնութիւնը քմահնդ է և տկար։ Եւ կը յուսանք թէ իր ապագայ գործերը խոհականութեամբ պիտի ներկայանան ատենօրմէ։ Հակառակ պարզապէս, Դեշլենան սովորութեան համապատասխանող այդ ճառը կրնայ ըլլալ որ պայն պնդներու առաջնորդէ։ Պ. Դիդդոնիի կարծիքը, դաշնադրութեանց, համաձայնութեանց և բարեկամութեանց արժէքին վրայ, որոնք Եւրոպայի կը մասակցարեն իր դիւանագիտական շրջանակը, մերն ալ է։ Այդ դրութեան բարդ հանգամանքը կը մեղադրուի։ Այդ բարդութիւնը, շահերու խաչաձեւումի պայմանագրական լայնատրութիւն մը, խաղաղութեան երաշխաւորութիւն մըն է։ Որքան ատեն որ Երրեակ Զինակցութիւնը իր տեսակին մէջ մէկ հատ էր, ո՛րքան ատեն որ Պիզմարք յաջողեցաւ թող չտայ միւս տէրութեանց միջեւ որ և է մերձեցում, այդ ապահովութիւնը անհասատ եղաւ։ Եւ Պ. Դիդդոնի մեզի չպի գիտակից է ատոր։ Հաւասարակշռութիւնը առաջ եկաւ Երրեակ Զինակցութեան դէմ հանուած անհրաժեշտ հակակշիռին, նախ Ֆրանսիաւոս դաշնակցութենէն և ապա անգլիատոլական, անգլեռուս, ֆրանսիատոլական և անգլեռուսական մերձեցումներէն։ Արդ, այդ կերպով կազմուած հաւասարակշռութեան դէմ էր որ 1905ի սկիզբէն մինչեւ 1906ի կէսերը աշխատեցաւ դերման դիւանագիտութիւնը։ Երբ երեսուն տարի առաջ Շուվալով կոմսը կ'ըսէր Պիզմարքի թէ միաբանութեանց ժամանակները ուր նի, կը գուշակէր թէ Պերլինի մէջ գայրոյթի չարժում մը առաջ պիտի բերէր այն խումբերու կազմութիւնը, որոնց մէջ չը գտնուէր Գերմանիա։ Այդ գայրոյթը հիմա խաղաղած կ'երեւայ, որուն համար ուրախ ենք։ Բայց այդ պարզապէս ժրաջանութիւնը բաներու հետ խաղալու նշանակութիւնը պիտի ունենայ։ Եւ Պ. Դիդդոնի մեզի չպի գիտէ թէ, հակառակ մեզ դէմ հանուած այն հերքումներուն, որոնք վայելչութեան բերմունք են, Հռոմի դերման դեսպան Մոնդպի կոմսը ինչ և դանանալով և որքան նուազ վայելուչ կերպով անցեալ մարտին անոր մեծաղղորդ ուղեգրանգը եղաւ։ Ամէն բան յայտնելու համար դայս ըսելէ ետքը, համակարծիք ենք Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարին՝ օրինաւորութիւնը վայ քաղաքականութեան մը՝ որ իր երկրին կ'ապահովէ կրկնակ չ՝ը Երրեակ Զինակցութեան և արեւմտեան բարեկամութեանց։ Իտալիան միութենէն չատ առաջ Բիսմարքի իշխանէն ալ այդ միւնոյն քաղաքականութեան կը հետեւէին. արդէն իրաց հանդամանքն արդիւնքն է։ Պ. Դիդդոնի, իբրեւ Իտալացի, հազար անգամ իրաւունք ունի երբ չուզեր եւ կենալ այդ քաղաքականութենէն։ Միայն թոյլ պիտի տայ մեզ դիտել տալու իրեն թէ Ֆրանսայի մէջ ոչ ոք միաբերն անցուցած է, չնեղու և ստայգ բացառութեան մը համաձայն, «մոլորեցնել» Իտալիան։ Բնաւ Իտալիոյ արտաքին գործոց պաշտօնարանէն չպահանջեցինք որ Գերմանիոյ հանդէպ իր յանձնառութիւնները մոռնայ, վասն զի այդ արարքը նախատինք մը պիտի հանդիսանար Իտալիոյ համար, երբ կարծուէր որ կարող է զրժելու իր խոստումը։ Ընդհակառակ, Աչեզիրասի Դեսպանախորհուրդին հուրդին տարող տեսողութիւնը միջոցին — վայ Վիլքոթիի Վէնոսթա մարքիզը — դերման դիւանագիտութիւնը բնաւ չդադրեցաւ, Երբեակ Զինակցութեան անսնելով, որ Միջերկրականը կ'անդիտանայ, պահանջել Իտալիային մոռնալ Ֆրանսայի ու Անգլիոյ հետ կնքած Միջերկրականի վերաբերեալ համաձայնութիւնները, իր դրծելու աղատութիւնը կատարելագոյն պահելով հանդերձ։ Ուրիշ կերպով խօսելով, մեր դրացիներուն և բարեկամներուն համար միշտ ընդունած ենք անկախ ու հանկչելու քաղաքականութեան մը կարելիութիւնը. մինչդեռ Պերլինի մէջ երեք ատեն ու մեծապէս վարձուեցաւ այդ դրացիները ու բարեկամները փակել միակողմանի քաղաքականութեան մը մէջ։ Այդ սրբազան ծառնոթ իրողութիւն մըն է։ Անոր մասին լուռ մնալը կամ զայն ուրանալը բանի մը չի ծառայեր։ Ուրիշ կերպով խօսելով, Ֆրանսական կարծիքը բոլորովին պատրաստ է ընդունելու թէ Երրեակ Զինակցութիւնը, իր կնքուելէն ի վեր առաջ եկած դաշնակցութիւններով ու բարեկամութիւններով արլագրուած, այլեւս վտանգ մը չէ Եւրոպայի խաղաղութեան համար։ Պ. Դիդդոնիէն չատ աւելի հեռու պիտի երթանք, և պիտի ըսենք թէ Երրեակ Զինակցութիւնը, կարգ մը տեսակէտներով, գէթ Իտալիոյ և Աւստրիոյ-Հունգարիոյ միջեւ, խաղաղութեան երաշխաւորութիւն մըն է։ Ի՞նչ հարկ կայ ըսել, ինչ որ անպաչտպանելի է, թէ ներկայ կացութիւնը, որ ուրախութիւն կը պատճառէ Պ. Դիդդոնիի, համամտութեան է տակէ առաջուան վիճակին։ Ի՞նչ հարկ կայ ուրանալ կատարուած յառաջդիմութիւնը, որ արդէն այնքան պատուաբեր է Իտալիոյ համար։ Վերջապէս ի՞նչ հարկ կայ, ուտարիական ու իտալական լրագիրներուն դէմ դիրքն և խիստ քննադատութեամբ մը, աքօղել չահերու և դգացումներու հակառակութիւնը, որ յանախ հատատուած է։ Պ. Դիդդոնի դիւանագիտութեան լաւատես ըսիչին է։ Մենք ատոր հակառակող դպրոցին չենք պատկաներ։ Սակայն կը կարծենք թէ օգուտ մը չունի լաւատեսութիւնը մինչեւ կռուկացութիւն առաջ տանիլ։ Երբ դժուարութեան մը յաղթած ըլլանք, կրնանք գոհ ըլլալ։ Հարկ չկայ ընել որ դժուարութիւնը ընաւ գոյութիւն ունեցած չէ։ Այդ էր զոր Իտալիոյ արտաքին գործոց պատասխանատու նախարարը ըսաւ, թէեւ ընելու չէր մեր կարծիքով։ Մանաւանդ որ ֆրանսական յարաբերութեանց գալով, Պ. Դիդդոնի սքանչելի խօսքեր արտասանեց, որոնց չնորհալի հանդամանքին համար կըրնայ վստահութիւն ունենալ թէ Ֆրանսա անպէտ պիտի չըլլայ։ Ֆրանսա և Անգլիա փոխադարձ ծառայութիւններ մատուցած են իրարու։ Ցիշեց իտալական «ռանթ»ին «քոնվէրսիոն»ը։ Մենք ալ բարեսրտ ենք Մարոքի գործը յիշելով մեր կողմէ։ Հաստատիմ վերարերեալ դաշնադրութիւնը նոր ապացոյց մըն է Հռոմի, Բարիզի ու Լոնտոնի մէջ տիրող հաւասարական կամքին՝ համաձայնութեան մասին։ Այդ տեսակէտով հոգութեամբ կ'ողջունենք զինքը։ Պ. Դիդդոնի, այդ չանգին մէջ չարունակելու համար, այնպէս կը նկատէ թէ բաւական է գործել ուղղամտութեամբ, յստակօրէն և առանց երկդիմութեան ու վերապահութեան։ Կատարելապէս այդ է մեր զգացումը։ Եւ եթէ իտալական դիւանագիտութեան այդ հանգամանքը բոլորովին կ'ընդունինք, գիտենք որ ինք ալ մեզ նկատմամբ միեւնոյն դատատանը պիտի ընէ։ Ֆրանսացիները ու Իտալացիներն ալ միեւնոյն զգացումները կը տածեն։ Այդ մասին երախտապարտ ենք անոր։ Եւ Պ. Դիդդոնի, որ հանգիր չէ լրագիրներուն, պիտի ընդունի թէ այդ առիթ խոհականութեամբ ու յաջողութեամբ կատարեցին օգտակար և անհրաժեշտ գործ մը։

ՖՐԱՆՍԱ

Պօտօյի արձանագրութեանց տուրքերու գումարը ծանոյց Լէքօ կարգնալին իրեն յանձնել հասոյթներու հաշիւը. կարգինալը պատասխանեց թէ տեղական իշխանութիւնները կրնան անմամբ առնել հաշուետարմանները և ապահովութիւնը իրենց պահուած տեղերէն, սակայն ինք չի կրնար անմամբ յանձնել, վասն զի պապական անէծքին ու պարսաւանքին պիտի ենթարկուի։

—Պայտի եպիսկոպոսը յայտարարեց թէ բաժանման օրէնքին պահանջած զեկոյցը ընդունելը մեծ պատասխանատուութեան կ'ենթարկուին. պէտք է տոնձնին եկեղեցիներու բարեկարգութիւնը և կրօնքի պաշտամունքին ծախքերը։ Եպիսկոպոսը յարեց թէ Եկեղեցին բուռն պայքարէ խոյս պիտի չտայ և թէ ինք գլուխ պիտի կոնդնի։

—Էրլեան կ'ըսէ թէ կաթոլիկ ընդդիմութեան անդամները նկատելով որ Պ. Պրիանի նոր օրինագիծը 1905ի օրէնքէն չատ աւելի անընդունելի է, հետզհետէ եւ կը կենան ուեւ է վիճաբանութենէ և Երեսփ. ժողովին ներկայացնելէ մէկ քանի յայտարարութիւններ ընդդիմադիրներու գանդան խումբերուն անունով։

—Վատիկանի բողոքը, մոնսենիէօր Մոնպանիէի խնդրոյն համար, այնքան չի ծանրոնար եղիսկոպոսական դիւանատան բռնարարութիւնի վրայ։ Ամէնէն աւելի կը բողոքէ վերատեսի մը պատկանող չէնքի մը զէմեղանծին համար, քանի որ Պապը դաշնադրութեամբ իրրեւ վերատեսի ճանչցուած է։ Պապին հետ տեսակցութիւն մը ունեցող անձ մը յայտարարեց թէ Պիոս Ժ. ինաւ գործնական զիջողութիւն մը պիտի չընէ, որով որ և է լուծում հիմա անկարելի կը նկատուի։

—Ֆրանսայի կառավարութիւնը հանդարտ դոյացուց թէ 1881ի օրէնքին չյարգելիր պէտք եղածին պէս հատատուած է։ Եկեղեցական ստացուածքները յանձնելու երեք օրուան պայմանաժամը ուարտած է, որով հոգաբարձութեանց պատկանող եկեղեցիները պահպանութեան տակ պիտի առնուին, նաև այն պարզապէս երբ ցուցակագրուած առարկաները թանկագին են։ Արժեթղթերն ալ եթէ չյանձնուին, անոնց կրկին օրինակը պիտի պատրաստուի և տակտները վար պիտի դրուին։

—Եթէ եկեղեցիները չյանձնելու պարզապէս դէմ օրինազանցութեան տեղեկագիրներու պատրաստութիւնը չարունակուի, Բարիզի արքեպիսկոպոսը պիտի հրամայէ հեռանալ եկեղեցիներէն և կրօնքի անհատական պաշտամունքներ կազմակերպել։ Արքեպիսկոպոսը մերժեց իրեն առաջարկուած մատուռները, ըսելով որ երբ աղքատներու համար պատրաստ չըլլայ, հարուստներուն համար ալ պէտք է չըլլայ։

—Բուռւա կաթոլիկ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Բարիզի արքեպիսկոպոսը այս տարուան համար արդիւնած է գիշերամի պատրաստները, բոլոր եկեղեցիներուն և մատուռներուն մէջ։

ՄԱՐՈՔԻ ԳՈՐԾԵՐ

Թան սա հեռագիրը ստացած է Թանձերի իր թղթակցէն.

Դեսպանական մարմնոյն երեքշաբթի օրուան գումարումին մէջ կարդացուեցան Պէն-Սլիմանի երկու նամակները՝ ծանուցանող Մարոքի զինուորներուն առաքումը և Մարոքի կառավարութեան հատատուն որոշումը՝ Աչեզիրասի Դեսպանախորհուրդին որոշումները գործադրելու մասին, մանաւանդ ոստիկանութեան վերաբերեալ։

—Ծանուցուեցաւ թէ քաղաքապետ Բէչիա վաչայի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է՝ միսի գիներուն բարձրացման առաջքը առնելու համար։ Այդ լուրին վրայ ոչխարի վաճառականներէն ոմանք չաթի օրը աղերսագիր մը մատուցին քաղաքապետութեան, յայտնելով որ ոչխարի վաճառականներուն կողմէ Կ. Պոլիս բերուած եղերու և ոչխարներու մէկ մասը խիստ ամբողջութեամբ կը գնուին վաճառականներու կողմէ և յետոյ մեծագանակ շահով մասնաճառներուն կը ծախուին, որով մասնաճառները սուղ գնելով, բնականաբար սուղ կը ծախեն։ Նոյն իսկ այդ վաճառականները հիմակուընէ ոչխարի վաճառականներուն դիմելով եղան միսը 6½ և ոչխարինն ալ ութ դրուշի սակարկութիւն բրած են երկաթ ամսուան համար։ Աղերսագիրը կը խնդրէ որ այդ վաճառականներուն չթոյլատրուի՝ քաղաքին մէջէն կամ քաղաքէն հեռու տեղէ մը առնուած գնել, այլ ծանուցուի անոնց որ իրենց պէտք ունեցած անասունները նահանդներէն գնեն։ Աղերսագիրը կ'առաջարկէ որ յանձնաժողովը ըստ այնմ որոշում մը տայ։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ դեսպանը, չաթի օրը, պաշտօնական փոխադարձ այցելութիւն տուաւ նախարարներուն։

ԴԻՒԱՆԸՆԸՐԸ.— Պաղատանէն կը գրեն թէ օսմ. դրամներու իսկական արժէքը, չահագիտութեանց հետեւանքով, նուազած է, որով օսմ. ոսկին 95 դրուշ կ'առնուի ու կը տրուի. այդ կերպով իւրաքանչիւր ոսկիէն 7 դրուշ 30 փարա կը մնասուի։ Մանր դրամներու նուազութիւնն ալ մեծապէս կը դժուարացնէ առեւտուրը. ուստի Պաղատան կուսակալութիւնը գրած է ձեռնհաս պաշտօնարանին այդ մասին որոշում մը տալ՝ չահագիտութեանց առաջքը առնելու համար։

ԳՆԱՀԱՆԳԵՆԵՐՈՒ կեդրոններուն մէջ ոստիկան-զինուորներու պաշտօնարաններ պիտի կառուցուին։

ԱՆՈՂՋԱՊԱՀԱՆԱՆ Խորհուրդը տեղեկանալով որ Կարմիր ծովի եգիպտական եզերքին վրայ՝ Սուաքինի ու Դասրի մէջ ժանտախտի դէպքեր պատահած են, որոշեց դեկտ. 5էն սկսեալ նոյն տեղի ժամանումները մաքրանոցներու մէջ ըժշկական քննութեան ու ապահովումներու ենթարկել. նաև մուկերու ջնջման կանոնագրին տրամադրութիւնները գործադրել։

ԳԱՍԻԻ ԲՈՐԲԸ.— Մանսագէտներու կարծիքին նայելով, այս տարի օսմ. երկիրներու մէջ 150 միլիոն թոնս գարի հասած է։ Այդ քանակութեան հարիւրին 85ը օտար երկիրներ զրկուած են։ Գարեջուրի պատրաստութեան յատուկ գարիին օվսան 28-28½ փարա է։

ՀԱՅԵՐՈՅԹ.— Ֆրանսայի դեսպանը, երէկ գիշեր, սեղան մը տուաւ ի պատիւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ դեսպանին։ Ներկայ գտնուեցան նաև Սպանիոյ, Պելճիքայի ու Շուէյտի դեսպանները, Օսմ. Պանքային ընդհանուր Տնօրէն Պ. Տըֆէ և Աւստրիոյ ու Ֆրանսայի դեսպանատանց գլխաւոր պաշտօնեաները։

ՀԱԼԱՊԻՆ սպայակոյտէն հարիւրապետ Հիրոնամա Պաղատան ու Պասրայի կողմերը ուղեւորութեան մը ձեռնարկած ըլլալով, ձեռնհաս պաշտօնարանը դրեց նոյն կուսակալութեանց որ հարկ եղած դիւրութիւնները և աջակցութիւնները ընծայուին ճանապարհի այդ սպային։

ՏՈՍՍՆՈՐԴԻ ՎԱՐՉԱՆԱԼՆԵՐԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը, եղած հարցումի մը պատասխանելով, ծանոյց թէ ոչի մը ուսեալ ցանցի մը համար առնուազն մէկ տարուան դատապարտութիւն կրած անձերը պէտք չէ որ մասնակցին տասանորդի վարձակալութեան առուրդներուն։

ՅԻՐԱՆՍԱՆՑԻ դեսպանը, չաթի օրը, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին, արտաքին գործոց նախարարին և խորհրդականին հետ։

ՍՍԵՊԻՈՅ դեսպան Պ. Սիմիչ, որ նոյն պաշտօնին կոչուած է Վիեննայի մէջ, մէկ քանի օրէն Պէլգրատ պիտի ուղեւորի, ուր Մոնտնեգրոյ ու Տարեզլուխի ոստերը անցընելէ ետքը նորէն Կ. Պոլիս պիտի դայ՝ իր հրաժեշտի գիրերը մատուցանելու։

ՕՏԱՐ ՊԱՆՏՈՒԱՆՇԱՆՆԵՐ.— Սերպիոյ թագաւորը առաջին կարգի ԷԿԼԷ Պլան պատուանշանը նուիրեց կրթիանոն նախարար Հաշիմ փաշայի, մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէհմի փաշայի և Բ. Դրան արտաքին թղթակցութեանց քարտուղար Նուրի պէյի. իսկ առաջին կարգի Ս. Սաւայի պատուանշանը՝ Բ. Դրան առաջին թարգմանիչ Տաւուա էֆ.ի և օգնական Իզզէթ պէյի, վեհ. Սուլթանին երկրորդ թարգմանիչ և Օտար Մասնդիւանի Տնօրէն Սէֆէր էֆ.ի (Հմայեակ էֆ. Սէֆերեան, նախորդ Տնօրէն արտաքին գործոց նախարարութեան օտար թղթակցութեան դիւանին), արտաքին գործոց նախարարութեան քաղաքական դիւանի Տնօրէն Նուսուֆ պէյի, և ուրիշ պաշտօնատարներու։

ՕՍՄ. ԾԽԱԼՈՅՆԵՐԸ.— Ամերիկայի մէջ օսմ. ծխախոտներու յարգը հետզհետէ աւելցած ըլլալով, ամերիկացի վաճառականներ ձեռնարկած են մեծաքանակ օսմ. ծխախոտ գնելու։

ՄԱՔՍԱԳԻՐ վերատեսութիւն։ ծանոյց պէտք եղած տեղերը որ ա ուանց դրամաթուղթի ներկայացուած «լիմ թա»ները հայրն մաքսատանց մէջ չընդունուին։

ՎԱՅՈՒՆԵՒ տտեսնին նոր ամ պամ Մէմուսն պէյ նոյն ատենին պատուական ճիւղին մէջ պաշտօնի կոչուած է։

Գ. ՊԼԷՅԼ։ Հանրային Պարտքի զ'արչական Խորհուրդին նախագահը՝ ուրբաթ իրիկուն Եգիպտոս ուղեւորեցաւ։ Ծնունդի ու Տարեզլուխի ոստերը Եգիպտոսի մէջ անցընելէ ետքը, յունուարի վերջերը (Ն. Տ.) Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

ԻԳՆԱԼՊՈԼԷԻՆ կը գրեն թէ հոն հազար հակէ աւելի կանանչ և մեծաքանակ թիֆթիք պատրաստ կան, զորս արտահանելու համար չսպասեցնելու ժամանման կը սպասուի։

Գ. ՏԷ ՆԱՆԷՈ, Հանրային Պարտքի վարչութեան մէջ ուտարական պատասխանաբակը, առջի օրը Վիեննա ուղեւորեցաւ։

ԻԶՄԻՐԻ թաղապետութիւնը նկատելով որ քաղաքին փողոցներուն հիմակուան վիճակը չատ նեղ է, մինչդեռ ընակիչներուն թիւը և առեւտրական փոխադարձութիւնները հետզհետէ կ'աւելնան, որոշեց պողոտաներէ և փողոցներէ մէկ քանին ընդարձակել։ Առ այժմ Պաղամասանէէն մինչեւ մաքսատուն տանող պողոտան պիտի ընդարձակուի քսան մէթր լայնութեամբ։ Ցանձնաժողով մը կազմուած է ընդհանուր ծախքերու մասնակարարութեան համար եւայլն խորհրդակութիւն կատարելու պաշտօնով։

ԽԱՅՈՒՊԻՆԵՐՈՒ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը ծանոյց պէտք եղած տեղերը թէ խմբագիներու չինութեան անձամբ աշխատելու փոխարէն դրամական հատուցում չընդունողներ պէտք է չինութեան մայրերը զրկելով անձամբ աշխատցնել։

ՀԱՅՈՑՈՒ ՓՈՒՇԵՑԻ երկաթուղիին նոր բակառոյց կայարանին մէջ հեռադրական ու թղթատարական ճիւղ մը պիտի չինուի և կամ այդ կայարանին մէջ յարմար տեղ մը պիտի յատկացուի այդ ճիւղին համար։

ԷՏԷՐՆԻԹԷՅՆ կը գրեն թէ այս տարի ձիթապտղի բերքը թէեւ քսան տարիէ ի վեր նմանը տեսնուած եղանակով առատ էր, սակայն վերջերս ծագած հարաւային հովի փոթորիկներէն մեծաքանակ պտուղ թափեր է. նաև անձրեւներն ալ վնասեր են։

ՕԳՏԵՐՈՒՆԸ ՎԼԷՒԱՆԸ.— Այսրնի նահանգին զանազան տեղերը ոզողումները այն ատիճան են, որ Իզմիրէն նաւակներ զրկուած են, գլուզերու միջեւ երթեւեկութիւն կատարելու և ժողովրդեան օգնելու համար։ Երկաթուղիներն ալ չատ տեղեր ուրուած են, այդ պատճառով կառախումբերու երթեւեկութիւնները անկանոն կերպով կը կատարուին։

—Անցեալ երկուշաբթի Պոզ Տաղի և Մանիսայի չրչակայ բարձունքներուն վրայ ձիւն տեղացեր է։

—Մանագրերի մէջ, անցեալ երեքշաբթի գիշեր ձիւն տեղացեր է. նաև չրչակաները։

—Պրէօթանէայի գաւառակին չրչակայ Մանեասի գաշան ալ ոզողուելով, Պալըքէսիր-Պանտրմայի թղթատարին երթեւեկութիւնները ընդհատուեր են։

—Բէօթանէայի գաւառին գանազան տեղերն ալ ոզողումներ պատահեր են։

—Հալէպի մէջ ու չրչակաները առատ անձրեւ կը տեղայ. անասնոց և հունձքերու փոքր վնասներ պատահած են։

—Ցունատանի մէջ ոզողումները մեծամեծ վնասներու պատճառ եղած են։ Թիւաթիոյ մէջ փոթորիկին ատակութենէն հեռագրական գերանները տապալելով հաղորդակցութիւնները ընդհատուեր են։

ՕԹՈՄԱՆՍՈՒՆԸ ՓՈՐԲԱՑԻ ՀԱՄԱՐ.— Թէյդի ու Նաուսմ անուն երկու հովիներ, երէկ, Դալաթիոյ քարափին վրայ կռիւի բռնուեցան եօթանասուն փարայի համար և իրենց ձեռքի գաւազաններով իրարու գլուխը վիրաւորեցին։

ՄԱՔՍԱԳԻՐԱՑԻՆ ՀԱՄԱՐ.— Պոլսոյ Զաքմաքչիների կողմը կպտերտի ուռենատրով զրաղող Իսա անուն մարդ մը, չաթի գիշեր, Դալաթիոյ կողմը անցաւ և զանազան գինետուներ այցելելէ ետքը, գլուխը բաւական տաքցած գնաց Անթիլոր երդեցիկ սրճարանը։ Հոն Մարիքա անուն սպասուհիին հետ սկսաւ դարեջուրի շիշեր պարպել ու սիրարանել. առաջարկեց Մարիքայի որ իրեն հետ պտոյտ մը կատարէ և ատոր համար ռուսական երեք թղթադրամ տուաւ՝ իւրաքանչիւրը հարիւր քսանչինգ դրուշի. աղջիկը այդ դրամը յանձնեց ուրիշ սպասուհիի մը։ Սրճարանը փակուելու ժամը մօտեցաւ, որուն Իսա սրտատրոփ կը սպասէր, բայց Մարիքա դրժեց իր խոստումը։ Նաև դրամ առած ըլլալն ալ ուրացաւ։ Ոստիկանութիւնը իմանալով ձերբակալեց այդ աղջիկը։

ՍՍՄԱՍԹԻՈՅ Եէնի Մահալլէ թաղը, չաթի օրը, դերձակ Միլիթիսի զոքանչը՝ Օսմանիա, տունը վերին պատդամէն փռղոց իյնալով ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Թէեւ իսկոյն հիւանդանոց տարուեցաւ, բայց կեանքը վտանգի մէջ է։

ԵՆԴՆԼԻԳԾԱՄԱՀ.—Բժշկական վարժարանի քաղաքային ճիւղին բժշկական իրաւագիտութեան ուսուցչի օգնական Տօքթ. Մէհմէտ Էսատ պէյ, չաթի օրը, Նուրը Օսմանիէ թաղը՝ մօրը տունը գնաց, բայց երբ դուռը կը զարնէր, հոն գտնուող իյնալով յանկարծամահ եղաւ։ Բժշկական քննութեամբ հաստատուեցաւ թէ ուղղին մէջ արեան հանախնոմի հետեւանքով մեռած է։

ՇԱՄՓՈՒՈՒԻ ՄԷՋ ՍՈՍԱԾԸ.— Մեծ երդիծարան մը, և պէտք է ըսել, Ֆրանսայի ամէնէն մեծ երդիծարանը, Շամֆոռ, ըսած է տեղ մը.— «Մարդ ամէնէն աւելի կորսուած պէտք է նկատէ այն օրը ուր չէ խնդացած»։ Եթէ սակայն Շամֆոռ անգամ մը այցելած ըլլար Դալաթիա, Թիրինկի վաճառատունը, այն տեղն պիտի ըսէր ապահովաբար թէ՝ «Մարդ ամէնէն աւելի կորսնցուցած պէտք է նկատէ այն օրը ուր զգեստեղէնի վերաբերող ո և է բան՝ ուտելոց, հագուստ, ժաքէթ, բալթօ, գլխարկ, ճամբորդութեան պիտոյք՝ չի գներ այս մեծ վաճառատունէն, — Թիրինկէն, — ուր գեղեցիկ ճաշակն ու ժամանակը կը մրցին իրարու հետ։»

5—12

ՕՍՄ. ԵՆԵՍ. ՊԱՆԴԲԱ.

Ազդ.— 1896ի 5% օսմ. պարտաթուղթի տէրերուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1901 յունուարին ուտարող պարտաթուղթերու թիւ 9 կարծնները եթէ երբեք չներկայացուին մինչեւ 31 դեկտեմբեր/13 յունուար, ջնջուած պիտի համարուին։ 10—2

* * * Մաքսային 5% փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1901 յունուար 1ին ուտարող թիւ 29 կարծնները եթէ երբեք չներկայացուին մինչեւ 31 դեկտեմբեր/13 յունուար, ջնջուած պիտի համարուին։ 10—1

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ՊԱՍՏՐԻՈՒԼԻՔ ՀԱՅՐԸ

Ս. Պատրիարք Հայրը որ չաթի իրիկուն Պատրիարքարան պիտի երթայ՝ հոն դիշերելու և երէկ առաւօտ նախատաշեալ համար Մայր եկեղեցւոյ պարզողութեանց ու քարոզ խօսելու, ուրբաթ օրը յանկարծ ինքզինքը տկար զգալով՝ չաթի օրը և երէկ չկրցաւ դուրս ելլել։ Տօքթ. Վահրամ էֆ. Թորգոմեան յայտարարած է թէ Ն. Ամենապատուութեան տկարութիւնը ցրտաութեան հետեւանք է և հանդիստ պատուիրած է։ Հետեւաբար, Ս. Պատրիարքը քանի մը օր իր բնակարանը պիտի մնայ։

*** Պուլկարիոյ գործակատար Պ. Իվան Կէյշոֆ՝ իր Ա. Թարգման Պ. Բուրոֆի ընկերակցութեամբ, երէկ այցելեց Ս. Պատրիարք Հօր և շնորհակալութիւն յայտնեց՝ Պատրիարքարանի գործակատար Արիս էֆ.ի միջոցաւ շնորհաւորած ըլլալուն համար իր պաշտօնը։

*** Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան անդամներէն Յարութիւն էֆ. Սալտնան, Գրիգոր էֆ. Էվրէնեան և Յարութիւն էֆ. Գարամանեան ու Խմամկաղարեաններէն Տիկին Յ. Գարամանեան և Օր. Մարի Միւհէնտիսեան նախընթաց օր Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանը երթալով, շնորհակալութիւն յայտնեցին Ն. Ամենապատուութեան հայրական խնամքներուն ու հոգածութեանը համար՝ Հիւանդանոցին նկատմամբ, և մասնաւորապէս եկեղեցւոյն օծման ու նորաչէն յարկաբաժիններու բացման հանդէսներուն նախապատրաստած ըլլալուն առթիւ, չորս օր մնալով Հիւանդանոցին մէջ։

Ս. Պատրիարքը սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրաւ Հոգաբարձութեան ու խնամակալութեան ներկայացուցիչներուն, օրէնութեան և քաջալերութեան խօսքեր ուղղելով անոնց։

ԱՐՄԱՆՇԻ ՎԱՆԴԵՔՆ ՀԻՄՆԱԳՐԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Մուչի Ջրլիք գիւղին մէջ գտնուող ձեռագիր Աստուածաշունչի յիշատակարանին համաձայն՝ Արմաչի վանքը հիմնուած է 1611 թուականին։ Հոգեւոր նուիրակ Տ. Թադէոս արքեպիսկոպոս վանքին հիմնարկութեան արարողութիւնը ատպեր է Մեծ-Եպարքոս Բէօրբիւլի Մանտատ փաշային որ այդ մեկնցնելու Իզմիր կը դանուէր։

Ասիկա այն ձեռագիր Աստուածաշունչն է զոր գտնելով Կ. Պոլիս զրկել տրամայած է Ս. Պատրիարք։ Ասիկ առաջ քանիցս յանձնարարուած էր Մուչ, ձեռնհաս անձնոյ, որպէսզի ընդօրինակեն անոր յիշատակարանը, բայց վերջապէս դաւառացի զրագէտ Գեղամ էֆ.ի վիճակեցաւ կատարել այս յանձնարարութիւնը։

Այս ձեռագիր Աստուածաշունչը զարուած է քսան տարուան ժամանակամիջոցի մը, զանազան քաղաքներու մէջ, ի միջի այլոց նաև յԱրմաչ։

ԵՒՈՒԶԱՑՆ ՊԱՏՏԻՐԱՊԳ

Ինչպէս կանխաւ ծանուցուած էր, երէկ առաւօտ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ Պատարագը մատուցուեցաւ եռաձայն երգեցողութեամբ՝ Մէհտերեան էֆ.ի մարուած երաժշտասիրներէն կազմէ զոր կը կազմէին 45 ազգ. և 25 աղջիկ դպիրներ, այս վերջինները վարդագոյն շապիկներ հագած։ Հակառակ անձրեւոտ և ցրտագին օդին, ոչ միայն Գում-Գարուէն, այլ և չրջակայ թաղերէն երկաթ հաւատացեալներու ստուար բազմութիւն մը կանուխէն լեցուցած էր մայր տաճարը։

Պատարագիչն էր Տ. Դէսպոդ քհ. Պաղլեան և սարկաւագներուն կը ձայնակցէին երկու քահանաներ։

Երկրորդ դպիրներու խումբը եռաձայն երգեց՝ Իւղարերից Աւետարանի ընթերցման յաջորդող սաղմոսներէն՝ «Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ»էն մինչեւ «Լուսապայծառ» սաղմոսը, զոհացուցիչ կերպով և լաւ տպաւորութիւն մը թողլով ունկընդիրներուն վրայ։ Ասոնց եղանակները նոյն ինքն Մէհտերեան էֆ.ին հեղինակած էր։ Երգեհոնը կ'ածէր դաշնակահար Աւետիս էֆ. Խորասանճեան։

Բուն իսկ եռաձայնը սկսաւ Պատարագի սկիզբէն ու տեւեց մինչեւ վերջը, ներդաշնակ երգեցողութեամբ։ Եղանակները մասամբ հետեւողութիւն էին Եկմալեան եռաձայնին, և քանի մը մասերն ալ Մէհտերեան էֆ.ի հեղինակութեամբ։

Ընդհանուր կերպով, երէկուան եռաձայնի երգեցողութեանց տպաւորութիւնը գոհացուցիչ եղաւ և պատուաբեր Մէհտերեան էֆ.ին, որ արարողութեանց ուարատուն էաը։ Մայր Եկեղեցւոյ Թաղական Խորհրդարանին մէջ ընդունեց երաժշտագէտներու և արուեստասէրներու շնորհաւորութիւնները։ Արեւելեան երաժշտութեան քաղաքակիրթ օսմանցի անձնաւորութիւն մը, Ալի պէյ, ներկայ գտնուեցաւ երէկուան երգեցողութեանց, սկիզբէն մինչեւ վերջը ուշադիր հետեւելով եռաձայնին, ու յետոյ, Թաղ. Խորհրդարանին մէջ, ուր հրաւիրուեցաւ ու պատուասիրուեցաւ, իր գնահատումը յայտնելով ձեռնհասներէն։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Արեւելքի չաթի օրուան թիւով ծանուցած էինք թէ Ազգ. Հիւանդանոցին կողմէ բժշկական պատուիրակութիւն մը այցելելով Յովհաննէս էֆ. Ցակորեանի, շնորհակալութիւն յայտնած է իր բարեբարութեամբ գեղեցիկ յարկաժամի մը կառուցանել տուած եւ ամէն ներքին կահերով ու կազմածներով զայն օժտած ըլլալուն համար։ Իրաւունք անձ մը կը հաղորդէ մ

Տօքթ. Նաղարեան պէյ և Տօքթ. Վ. Թորգոմեան էֆֆերու անդամ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան։

Տօքթ. Շերպէթեան էֆ., բժշկապետ Հիւանդանոցի ներքին հիւանդութեանց ճիւղին, Տօքթ. Զարդարեան էֆ.՝ վիրաբուժապետ և Տօքթ. Պողոսեան էֆ.՝ ջլաստարոյժ նոյն Հաստատութեան։

Իսկ Հիւանդանոցի օգնական-բժշկները չէին ընկերանար այս պատուիրակութեան, ինչ որ պատշաճութիւնն ալ չէր ներեր։

*** Ս. Պատրիարք Հօր յանձնարարութեամբ՝ Սամաթիոյ քահանաները նախորդ շաբթուն ամէն առտու կարգաւ պատարագ մատուցին Ազգ. Հիւանդանոցի Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյն մէջ, ուր երեկ եւս պատարագեց հոգեւոր հովիւ Տ. Վարդան վրդ. Բրօխօրմեան։ Ներկայ էին Որբանոցի անտերն ու սանուհիները և Հաստատութեան պատասխանատուները։—Բարեսէր ազգային մը ծանրագին ջան մը նուիրեր է Ս. Փրկիչ եկեղեցիին։

Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ բակը՝ հանգուցեալ Միքայէլ էֆ. Ցաղկրեանի զաւակներուն կողմէ կառուցանել տրուած Թաղ. Խորհրդարանին և յարակից մասերուն չինութիւնները աւարտելու մօտ ըլլալով, ատոնց բացման հանդէսը պիտի կատարուի Տարեգլխուն։

—Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ Տ. Ստեփանոս արքեպսկ. որ այս պահուս Բէրիզի կը գտնուի՝ տեղւոյն կրթական և եկեղեցական գործոց կարգադրութեանը համար, Պարտիզակի Թաղ. Խորհուրդին կոչ. հրաւիրած է հոն երթալ և յառաջիկայ կիրակի պատարագել Ս. Ցաղկը եկեղեցին որուն ծանխմբութիւն է։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի թերթերեն դեկտ. 21-22)

ԱՆԳԼԻԱ

ՓԱԿՈՒՄ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆՈՍԱՏԵՐՋԱՆԻՆ

ԳԱՀԱՃԱՌԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 26 դեկտ.— Երեսփոխանաց Ժողովին այսօրուան նիստին մէջ վեց հարցասխնդում ուղղուեցաւ վարչապետ Սըր Բէնրպէլ Պանըրմէնի. այդ հարցասխնդումները կը վերաբերէին վերջացող նստաշրջանին մէջ Լորտերու Ժողովին կողմէ մերժուած կամ փոխուած դանազան օրինագիծներու։ Այս Խորհրդարանը փակուեցաւ գահաճառով մը, որուն մէջ էտուարտ թագաւորը նախ յիշելով Սպանիոյ թագաւորին և իր քրոջ ազնկան ամուսնութիւնը, անոնց երջանկութիւն կը մաղթէ։ Նորվէկիոյ թագաւորին և թագուհւոյն այցելութեան առթիւ իր անկեղծ ուրախութիւնը յայտնելով, կ'ըսէ թէ պիտի ջանայ երկու երկրաց միջև բարեկամական յարաբերութիւնները ամրապնդել։ Ապա կը յաւելու.—«Օտար տէրութեանց հետ Անգլիոյ յարաբերութիւնները ըստ առաջնոյն բարեկամական են։ Ալճեզիրասի դաշնագրին արամադրութեանց գործադրութեամբ յուսալի է որ բարոյի կացութիւնը Մարոքի մէջ։» Գահաճառը յիշելէ ետքը Հայաստանի մէջ երեց պարագի վիճակին անփոփոխ պահպանման համար՝ Ֆրանսայի և Իտալիոյ համաձայնութիւնը Սօմալիի եզերաց վրայ զէնքերու առեւտուրի և Նոր Հեբրիտեանց մասին Ֆրանսայի հետ կնքուած պայմանագրութիւնները, կը խօսի Զատ լիճին և Վիքտորիա Նիանզայի չշրջակայ վայրերուն մէջ երկու կողմի սահմաններու մասին՝ Գերմանիոյ հետ, և Զատ լիճին ու Նիկէրի միջև երկու կողմի սահմաններուն ինչպէս նաև Սուսանի և Բոնկոյի միջև սահմաններու կարգադրութեան մասին Ֆրանսայի հետ գոհացուցիչ պայմանագրութեանց և Ափրիկէի մէջ ոգեկոչ ըմպելիներու առեւտուրի մասին կնքուած պայմանագրին վրայ։ Գահաճառը Աֆղանիստանի և Հնդկաստանի կառավարութեանց միջև լաւագոյն յարաբերութեանց ապացոյց կը համարի մօտերս Աֆղանիստանի Էմիրին Հնդկաստանի փոխարքային ընելիք այցելութիւնը։ Թագաւորը կը յուսայ որ Թրանսվալի և Օրանժի գաղթականութեան տրուած վարչական դրութիւնը հարաւային ափրիկեան ստացուածքներուն զարգացման պիտի նպաստէ. կը հաստատէ Իրլանդայի տեւական անդորրութիւնը և տեղւոյն գիւղացիներուն վիճակին ընդհանուր բարւոքումը, և կը վերջացնէ վերջին նստաշրջանին աշխատութեանց վրայ ընդհանուր ակնարկ մը ձգելով, և ցաւ կը յայտնէ որ կրթական խնդիրը այնչափ երկար խորհրդակցութիւններէ ետք, դեռ չէ կարգադրուած։

*** 1900 տարւոյն ընտրութիւններով կազմուած Խորհրդարանը տարւոյս յունվար 8ին լուծուելէ ետք, ընդհանուր ընտրութիւնք տեղի ունեցան յունվար 12էն մինչև 26, որոնց մէջ ազատականք զօրաւոր մեծամասնութիւն մը ունէին։ Նոր Խորհրդարանը փետր. 13ին ամբողջապէս կազմուելով վեց օր ետք թագաւորը հանդիսաւորապէս բացաւ զայն։ Օգոստ. 4ին փակուելով, աշնանային նստաշրջանը որ բացուած էր հոկտ. 23ին, այս հինգշաբթի փակուեցաւ։ Առաջիկայ նստաշրջանը պիտի բացուի 1907 փետր. 12ին։

ԼՈՆՏՈՆ 21 դեկտ.— Մօրնինկ Բօսթ կ'իմանայ Ուաշինկթընէ թէ Պ. Ճէյմս Պրայս որ ցարդ Իրլանդայի նախարար էր, Ուաշինկթընի անդր. դեսպան անուանուեցաւ։

(Պ. Ճէյմս Պրայս խորհրդուս օրէնսդէտ, քաղաքագէտ և գրագէտ անձ մըն է։ 1838ին ծնած է Պէլֆասդի մէջ. հայրն Սկովտիացի և մայրն Իրլանդացի էին։ Պ. Պրայս Կլասգոյի և Օքսֆորտի մէջ ուսանելէ ետք, Հայլէբրպէրկի համալսարանին մէջ ալ ուսանելով, գերմաներէնն այնչափ լաւ սովորեցաւ որ ապա Լոնտոնի արեւելեան մասին մէջ բնակող գերման (որ անգլիական հպատակութիւն ընդունած էին) ընտրողներուն առջեւ իրենց մայրենի լեզուով քանիսօսաց։ Ժամանակ մը վաստակաւորութեամբ զբաղեցաւ. 1870էն մինչև 1893 Օքսֆորտի քաղաքային իրաւաբանութեան ուսուցիչ եղաւ։ 40 տարեկան եղած ատեն երեսփոխան ընտրուեցաւ։ 1886ին արտաքին գործոց խորհրդական եղաւ։ 1892ին իբրեւ քարտուղար Լանքասդբրի դքսութեան, ամուսնացաւ դաշնիին մէջ։ 1894ին Լորտ Բոզպերիի վարչութեան օրով առեւտրական նախարար էր։ Անցեալ տարի դեկտեմբերին էր որ վարչապետ Բէնրպէլ Պանրմէն իբրեւ Իրլանդայի նախարար իր դանդիին մէջ տաւ զայն։ Պ. Պրայս Անգլիայէ դուրս ալ մեծ պատիւ ունէր իբր թղթակից-անդամ Սան Բօք, Լօզ Պարեոզ, Բօնդա Ալճէզիրաս և Մէվուա գտնուող իւրաքանչիւրը 700 հոգիէ բաղկացած վեց վաստերէ, հրաման ընդունեց պատրաստ գտնուիլ ի հարկին անմիջապէս Մարոք երթալու համար նաև նստելու։

ՄԱՍՏԻՖ, 20 դեկտ.—Արտաքին գործոց նախարար նախարարաց Խորհուրդին մէջ կարդաց հեռագիր մը Թանճէրի սպանիական դեսպանին կողմէ, որ տեղեկութիւն կուտայ դեսպանական մարմնոյն որոշմանց վրայ և դերման դեսպան Տօքթ. Բօզէնի այդ որոշմանց հաստատութիւն տալը և ատոնց գործադրութիւնը Ֆրանսայի ու Սպանիոյ յանձնուելուն համար գոհութիւն կը յայտնէ։

ԲԷՕԼՆ, 20 դեկտ.— Բէօլնիսէ Զայդունկի Թանճէրի թղթակիցը գերման դեսպանատունէն ստանալով, բացարձակապէս կը հերքէ Մարոքիի Էքօֆա լրագրին դեկտ. 17 թուականով Թանճէրէ ընդունած այն հեռագրին պարունակութիւնը, որպէս թէ Էրթհուլի Դերմանիոյ պաշտպանութիւնը պիտի վայելէ, ինչպէս երբեմն Մէնէպլի կը վայելէր Անգլիոյ պաշտպանութիւնը։

ՄԱՍՏԻՖ, 20 դեկտ.—Թանճէրի դեսպանական մարմնոյ վերջին որոշմանց հետեւանքով, Էրթիրուլի Թանճէրէն անմիջական վտարումը և Բատուր Պէնկպիի Էմիրին իր օրինաւոր ներկայացուցչի վերանուանումը պահանջուած էր, պաշտօնական շրջանակի մէջ շատ կը խօսցուի որ Էրթիրուլի դիւրաւ չհամակերպի այս պահանջման և կնճռոտութիւններ ծագին։

ՌԱՍԲԷՋ, 21 դեկտ.— Բուրիթ Խորէբէեն կը գրէ թէ պատերազմական նախարար Բիքաո Ծերաիոյտի մէջ պատերազմական եղմտաց ոյցի վիճաբանութիւնէն անմիջապէս ետքը, Այճէրի պիտի մեկնի։ Ներկայ կացութեան մէջ նախարարին այս ուղեւորութեան մասնաւոր կարեւորութիւն կ'ընծայուի։

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՊԱՅՔԱՐՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

ՔԼԷՄԱՆՍՕ ԵՒ ԱՐՄԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ

ՌԱՍԲԷՋ, 20 դեկտ.—Այսօրուան խորհրդարանական նիստի վերջաւորութեան, արմատական մէկ քանի երեսփոխաններու մէջտեղն մէջ, նախարարաթեան դէմ սարքած ընդդիմութիւնները վերջապէս պոռթկացին։ Բէլբրան, որ վերջին դանձիի կազմութեան ատեն չէր կրցած պաշտօնի անցնիլ, եղած ընդդիմութեան իր փաստաբանը երեւան եկաւ և այս առթիւ օժանդակութիւնը վայրկեց ազգայնական կուսակցութեան պետ Մօսիս Պառէսի։ Խնդիրը՝ եկեղեցական խնդրոց օրինագծին օրակարգին մէջ առնուելն էր։ Այդ օրինագծով կաթոլիկ կրօնական պաշտամունց կատարումը պիտի կարգադրուէր։ Նախարարաթեան պահանջեց, որ առանց որ և է յապաղման նոյն իսկ յաջորդ օրը սկսուի այնքան կարեւոր այդ օրինագծին վիճաբանութիւնը, մինչդեռ Բէլբրան և Պառէս օր մը աւելի վերջի կ'ուզէին ձգել այդ վիճաբանութիւնը։ «Եթէ նախարարութիւնը խորհրդարանական կուսակցութեան մը հետ պայքարի, բնաւ թոյլ չի տար որ իր բարեկամները կամ այդպէս կարծուածները դինքը հրաժարելու մղեն։ Նախարարութեան ձեռքը բան մը չկայ, և պատրաստ է գործերը յանձնելու անոր որ պատրաստ է ստանձնել։ Սակայն նախարարութիւնը արդէն գործի մը ձեռնարկած է։ Հարկադրուած է պայքարիլ մեծագոյն դժուարութեանց դէմ որոնց նմանը 1870էն ի վեր ոչ մէկ նախարարութեան հանդիպած է։ Արդէն հաստատուած օրէնքներու դէմ է որ կ'ելլէ և եթէ իր պայքարելու միջոցները ակարացուցուին, այն ատեն ամբողջ երկրին դէմ պատասխանատուութիւնը թող ուրիշներ իրենց վրայ առնեն։» Բէլմանսոյի այս խօսքերը սրանք մեծ գրգռութեամբ մը և զօրաւոր կերպով ըսուած էին, ձախակողմէն հաւանութեան բուռն արտայայտութեանց տեղի տուին։ Բէլբրան վրայէն նետեց այն կասկածը թէ ուզած ըլլայ նախարարութիւնը տապալել։ Պառէս պնդեց վիճաբանութեան մէկ օր աւելի վերջի ձգուելուն վրայ։ Սակայն Խորհրդարանը (ինչպէս շաբաթ օրուան հեռագիրներն ալ ծանուցին) ընդունեց Բէլմանսոյի առաջարկը և մեծամասնութեամբ քուէարկեց որ օրինագծի վիճաբանութիւնները սկսին յաջորդ օրը (վերջին ուրբաթ) կէս օրէ վերջ ժամը երկուքին։

ՊԱՇՏԱՄԱՆՑ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՕՐԻՆԱԳԾԻՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒԼԸ

ՌԱՍԲԷՋ, 21 դեկտ.— Խորհրդարանը այսօր երկար վիճաբանութիւններէ վերջ ընդունեց կաթոլիկ կրօնական պաշտամանց կատարման կարգադրուելուն օրինագիծը 117ի դէմ 445 ձայնով, իբր հիմ մասնաւոր վիճաբանութեանց։ Միայն աջակողմեան կղերական և կեդրոնի կուսակցութիւնները հակառակ քուէ տուին։ Սրմատական կուսակցութեան մեծամասնութեան կողմէ ցոյց արուած ընդդիմութիւնը վերջ դտաւ կրօնից նախարար Պ. Պրիանի մէկ փայլուն առնեաքանութեամբը։ Պ. Պրիան ի վեր հանեց այն կէտը թէ նախարարութիւնը օրէնքի գործադրութեան ատեն ամէն ներողամիտ ոգին ցոյց տուած է և զիջողութիւններ ընելու ծայր աստիճանին գնաց, և Հռոմ պատասխանեց այս ընթացքին տեղի տալով։ Վատիկանի մէջ, ըստ Պրիանի, այն յոյսը կար թէ, ֆրանսական կառավարութիւնը բանի միջոցներու պիտի դիմէր, բայց այս հաշիւը պարապ ելաւ։ Պ. Պրիան հետեւեալ կերպով չարունակեց իր խօսքը. «Մենք հրահանգներ տուինք հիւանդ և պիսկոպոսներու հետ մեծ զգուշաւորութեամբ վարուելու։ Բայց գիտէք թէ ինչ պատահեցաւ։ Խեղճ եպիսկոպոսները գրեցին ինծի որ հրաման ընեմ իրենց արտաքսումը, որովհետեւ կը վախնային որ Վատիկանի մէջ պիսի կասկածին իրենց անանկեղծութեան վրայ։ Գալով Բարիզի արքեպիսկոպոս Ռիշար կարդինալին, նախարարութիւնը պատրաստակամ էր այս ծերունիին նկատմամբ ամէն յարգական զգուշաւորութիւն ձեռք առնել։ Մենք իրեն հաղորդուցինք որ ինք ընտրէ օրը և ժամը ուր կ'ուզէ արքեպիսկոպոսական ապարանքէն հեռանալ։ Սակայն ան չուզեց ընդունիլ մեր այս յարգական զգուշաւորութիւնը։» Կրօնից նախարարին այս յայտնութիւնները, մանաւանդ եպիսկոպոսներուն խնդրած ըլլալը, որ իրենց ապարանքներէն դուրս հանուին, որպէս զի Վատիկանի կասկածը իրենց վրայ չհրաւիրուի, խոր տպաւորութիւն յառաջ բերաւ և կղերական կուսակցութիւնն ալ զինաթափ եղաւ։

ՔԼԵՄԱՆՍՕ ԵՒ ԿԻՒՅԵՕ-ՏԸՍԷՆԵԸ ՄԻՋԱԴԵՊԸ

Դեկտեմբերը 21ի Խորհրդարանի նիստին ատեն, Խորհրդարանի նրբանցքներուն մէջ նախարարապետ Պ. Ռիէմանսոյի և դատական նախարար Պ. Կիւյես Տըսէնների միջև հետեւեալ միջադէպը պատահեցաւ.—Երբ նախարարապետը մէկ քանի երեսփոխաններու հետ առջի օրուան պատահմներուն վրայ կը խօսէր, յանկարծ դատական նախարարն ալ խօսքի մէջ մտաւ, որուն վրայ նախարարապետը հետեւեալը ըսաւ դատական նախարարին. «Կրկին անգամներ ինծի ըսուեցաւ թէ երկու շաբաթէն ես պիտի իյնամ և թէ դուք իմ տեղս պիտի անցնիք։ Պայքարին առջի երկունն ենք։ Կ'ուզեմ դիտնալ թէ Բէլբրանմ՞ թէ ինծի հետ պիտի ընթանաք։» Կիւյես-Տըսէնը բոլորովին յանկարծակիի եկած պատասխանեց. «Զեզ այդ տեսակ բան մը պատմողը ո՞վ որ ալ եղած ըլլայ, թէ՛ Զեզ և թէ ինձ հետ զուարճանալ ուզած է։»

Այս գրաւման արարքը չատ ծանր բրնաթարում մըն է, որ միայն Վատիկանի չի պատկանիր, այլ բոլոր քաղաքակիրթ պետութեանց, որոնք մեծ չահ մը ունին սա կէտին մէջ թէ իրենց դեսպանական գաղտնիքները պէտք է անբռնաբարելի ըլլան։ Վատիկան կը բողոքէ ֆրանսական կառավարութեան դէմ, որ նաև Եկեղեցւոյ վերին պետին անվիճելի իրաւունքը բռնաբարած է։ Այս այն իրաւունքն է, որով Եկեղեցւոյ պետը առ ի բարօրութիւն կաթոլիկներու հոգեկան կացութեան, եպիսկոպոսներու և դանդաղ անձանց միջոցաւ կրնայ աշխարհի վրայ գտնուած բոլոր կաթոլիկներուն հետ հաղորդակցութեան մէջ ըլլալ։

Վատիկանի քարտուղարը բողոքագրին վերջաւորութիւնը կը յարէ թէ այն առարկութիւնը որով ֆրանսական կառավարութիւնը կ'ուզէ իր ընթացքը արդարացնել, սպառնալաւոր իրաւացի ըլլալու ստուերն անգամ չունի և թէ մանաւանդ Նիէօռ Մոնդանեանի 1905ի օրէնքին դէմ վարուելով օրինական հետապնդման ենթարկուող քահանաներուն որ և է հրահանգ մը չէ տուած։

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ Ի ՆՊԱՍՏ ՅՈՅՑԵՐ

ՌՈՄԲԷՋ, 21 դեկտ.— Մարսիլիոյ մէջ, եպիսկոպոսին՝ իր ապարանքէն հեռացած պահուն, 4000 հոգւոյ բազմութիւն մը հաճակրութիւն յայտնեց։

Լիմոժի և Պայոնի մէջ համակրութիւն յայտնողները եպիսկոպոսներու կառքերուն ձիերը հանեցին, և անոնց ձգած ապարանքներէն մինչև նոր բնակարանները իրենք քաշեցին կառքերը։

ՕՏԱՐԱՇՊԱՏԱԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒ ԲՈՂՈՔԸ

ՌՈՄԲԷՋ, 21 դեկտ.— Սէն Սիւլբիսի ատաւուածաբանական վարժարանի Անգլեացի, Սկովտացի և Ամերիկացի ուսանողները, տեղւոյն պաշտօնական ներկայացուցչին գիր մը ուղղեցին, որուն մէջ կը խօսին իրենց ուսման և ապրուստի համար քանի քարտասային իրենց ապահոված իրաւունքներու մասին։

ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Դեկտեմբեր 22

ՉԻՆ

Լի-Զինկ-Մայ խիստ լեզուով հերքեց Զինի մասին վերջերս տարածուած այն սուտ լուրերը, որոնց համաձայն Զինի անտեսական կացութիւնը չատ անապատ պիտի ըլլայ։ Զին խաղաղ կերպով կը զարգանայ և օտարամերժ դգացումներն ալ աստիճանաբար տկարանալու վրայ են։ Հարկաւ այդ հակայ երկրին այլ և այլ կողմերը ընակող հարիւրաւոր միլիոն մարդիկներուն մէջ երբեմն սով և հիւանդութիւններ կը ճարակին։ Ասիկա չատ բնական է։ Զին այժմ բազմաթիւ մարզուած զինուորներ ունի և որ և է օտարամերժ չարժում կրնայ անմիջապէս խեղդել։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ

Հռոմէն եկած ստոյգ լուրերու համաձայն, Վատիկանի չրջանակներուն մէջ դեռ այն համոզումը կը տիրէ որ բաժանման օրէնքը եկեղեցւոյ և Ֆրանսայի մէջեւ վերջնական խզում չպիտի առաջ բերէ։ Ֆրանսական կառավարութիւնը պաշտամունքի մասին կազմած վերջին օրինագիծը Երեսփոխանական ժողովին մատուցուելէն և անոր կողմէ ընդունուելէն ետքը Վատիկանի կողմէ լուրջ քննութեան պիտի ենթարկուի և եթէ ընդունելի սեպուի այն ատեն Պապը tolerari posse (կարելի է ընդունիլ) պիտի ըսէ և բաժանման օրէնքը Ֆրանսայի և Վատիկանի նոր յարաբերութեանց հիմը պիտի դառնայ։

ՀՕՒԻՑՔԵՐԵՆ ԵՒ ԲԱԺԱՆՄԱՆ ՕՐԷՆՔԸ

Զուիցերիոյ Նէօշադէլ Բանդօնէն կը գրեն որ 1873էն ի վեր զուիցերիական այդ գաւառին մէջ խումբ մը քաղաքացիներ պետական Եկեղեցիէն բաժնուելով նոր համայնք մը հիմնած էին և բաժնուողները կը հոգային համայնքին բոլոր ծախքերը։ Այժմ այդ գաւառին վարչութիւնը որոշած է Եկեղեցին բոլորովին պետութենէ բաժնել և պետական Եկեղեցւոյ մը համար այլ ևս որ և է ծախք չնշանակել։ Ֆրանսայի բաժանման օրէնքը անշուշտ Նէօշաթելի Բանդօնին վրայ մեծ ազդեցութիւն ունեցած է։

ՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԹԱՆՃԷՐ, 22 դեկտ.— Եւրոպական զինուորները ի հարկին միայն Թանճէր ցամաք պիտի ելլեն։ Դեսպանները հաւաքական պաշտօնական ծանուցագիր մը ուղղեցին Մարոքի կառավարութեան բարեկարգութեան վերաստատումը պահանջելով։

—Բարիզէն կը հեռագրեն թէ Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարը ծանուցեալ է նախարարաց Խորհուրդին թէ Ալճէզիրոյ ու Մարոքի սահմանագլուխին վրայ հանդարտութիւնը գրեթէ վերականգնուած է և թէ միւս կողմէ, Մարոքի մէջ ոստիկանութեան վերակազմութեան խնդրոյն գալով, Թանճէրի գերման դեսպան Պառոն Ռոզէն կը հաւանի Ֆրանսայի ու Սպանիոյ դեսպաններուն կողմէ ձեռք առնուած միջոցներուն։

ՌՈՄԲԷՋ.— Ազատական ու չափաւոր կուսակցութեան լրագիրները, նորէն ուսումնասիրելով բաժանման նոր օրինագիծը, համամտութիւն չեն յայտներ ինչքերու փոխանցման վերաբերեալ յօդուածին, ինչ որ հին օրինագիծին տրամադրութեանց համաձայն, 1907 դեկտ.ին պիտի կատարուէր, մինչդեռ նորը կը տրամադրէ որ 1906 դեկտ.ին սկսին։ Միւս կողմէ ընկերվարական կուսակցութեան թերթերը կը քննադատեն Պ. Բէլմանսոյի ընթացքը Երեսփ. Ժողովին մէջ, ըսելով որ բաւական նկատողութեան չառներ արմատական-ընկերվարական կուսակցութեան հայեցքները, որոնց աջակցութիւնը անհրաժեշտ է և դոր վերջապէս պիտի կորսնցնէ։ Նոր օրինագիծը չորեքշաբթի օր Մերավոյսին պիտի ներկայացուի, ամբողջութեամբ քուէարկուելու համար։

—Պ. Վիվիանի, աշխատութեան նախարարը, հացկերոյթի մը պատուն յայտարարեց թէ հանրապետական կուսակցութիւնը պիտի կրնայ ընդունիլը պաշտպանել Վատիկանի դէմ։ Կրթական ու կրօնքի նախարար Պ. Պռեան ալ այդ սեղանին հրաւիրուած էր, բայց չկրցաւ ներկայ գտնուիլ։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Նիւ-Եորքի նահանգէն յանձնաժողով մը առաջարկեց քուէարկել օրէնք մը, որով հինգ տարիէ աւելի օտար երկրի մէջ ապրող Ամերիկացի մը իր քաղաքացիի իրաւունքները պիտի կորսնցնէ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ամբողջ Աւստրիոյ մէջ սաստիկ ցուրտ կ'ըսէ։ Ջիւնի ահարկու փոթորիկ մը անցաւ Թրիէսթէէն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պ. Պրայս որ և է տեղեկութիւն չի հաղորդեր իր անուանմանը մասին՝ իբրեւ անդլիական դեսպան Ուաշինկթընի։ Ամերիկեան բոլոր լրագիրները իբրեւ խիստ հաւանական կը հաղորդեն այդ լուրը։

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովին վերջին նիստին մէջ անհաճոյ տեսարան մը պատահեցաւ. Նախարարապետ Պ. Ճոլիթիի և ընկերվարական Երեսփոխան Պ. Ֆէրրիի միջև։ Այս վերջինը խիստ ու անպատշաճ լեզուով խօսեցաւ կարգ մը զօրավարներու մասին։ Պ. Ճոլիթի ալ խստիւ պատասխանեց։ Պ. Ֆէրրի ալ նոյն կերպով պատասխան տուաւ, յիշելով հռոմի Պանքային գործերը։ Պ. Ճոլիթի բարկանալով յարձակեցաւ Պ. Ֆէրրիի վրայ, սակայն միւս երեսփոխանները միջամտեցին։

ԲԱԳԴԱՏՊՈՒՐԳ.—Պուլխարայի Էմիրին մեծ ընդունելութիւն կը կատարուի ռուս կառավարութեան կողմէ։ Այդ այցելութեամբ Էմիրը բարեկամական զգացմունք հաւատիքը կուսայ Ռուսիոյ հանդէպ։

—Ալեքսանդր Իմպաթիէվ զօրավարը երէկ մեռաւ։

—Բեսարաբիոյ հեռագրական գործակալութիւնը կը հերքէ այն լուրը թէ ռուս կառավարութիւնը յանձնաժողով մը ղրկած ըլլայ Ռուսիոյ և Ճարոնի միջեւ ծագած դժուարութիւնները հարթելու։ Սամարի վրայ ձկնորսութեան, երկաթուղիներու եւայլն խնդրոց վրայ։

ՊՈՐԼԻՆ.—Այս տեղի ռուս դեսպանատան զինուորական կցորդը Վիլհէլմ Բ.ի յանձնեց Ռուսիոյ կայսեր ինքնագիր մէկ նամակը։ Գերմանիոյ կայսրն ալ փոխադարձաբար նոյն կցորդին յանձնարարեց ստիպողական զեկոյցներ Նիքոլա Բ.ի հաղորդելու համար։ Այդ լուրին վրայ չատ կը խօսուի։

ՌՈՄԲԷՋ.— Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարը չնորհաւորեց Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարը՝ Խորհրդարանին մէջ Իտալիոյ արտաքին քաղաքականութեան մասին խօսած ճառին վրայ։

ՊԻԼԿՐԱՏ.— Սերպիոյ անտեսական կացութիւնը դժուարին է ժողովրդեան բոլոր դասակարգերուն համար։ Նեղութեան վճառակարկներուն կարծիքն այն է թէ պէտք է գերմանական ու իտալական բերքեր գնել, փոխանակ աւստրեհունգարական։

ՄԱՍՏԻՖ, 23 դեկտ.— Սպանիոյ կառավարութիւնը նորէն հաղար զինուոր ղրկեց Թանճէր, որպէս զի ցամաք ելլելիք զինուորներուն թիւը Ֆրանսականներէն նուազ չըլլայ։

—Թանճէրէն կը հեռագրեն թէ Մարոքի զօրքերը քաղաքին չրջակայ բարձունքներուն վրայ բանակած են։ Էրթիսուլի եղած ազդարարութեանց համար անոր պատասխանին կը սպասուի։

ՌՈՄԲԷՋ.— Այսօր Բարիզի բոլոր եկեղեցիներուն մէջ կրօնական արարողութիւններ կատարուեցան։ Ժողովրդեան խուռն բազմութիւն մը ներկայ էր։

ՀՌՈՄ.— Այս տեղի ֆրանսական դեսպանը չնորհակալութիւն յայտնեց անոնց որ, Հռոմի մէջ վերջերս կատարուած հակակրեկրական արտայայտութեանց հետեւանքով, Ֆրանսայի նկատմամբ իրենց համակրութիւնը յայտնած էին՝ այցետոմսեր ղրկելով դեսպանատուն։

ՌՈՄԲԷՋ.— Վիեննայի Պանք Ֆէրրայի դեր-տնօրէն Պ. ֆոն Ատլէր Բարիզի Սոսիէթէ Ժէնէրալին կողմէ պաշտօն ստացաւ՝ նոյն Ընկերութեան սեղանաւորական գործերը կարգադրելու օտար երկիրներու մէջ։

ՊՈՐԼԻՆ.—Սակարանին մէջ զրոյց կար թէ Գերմանիոյ պետական պանքան կը յուսայ իր զեղչի տակը իջեցնել, յաւելարի երկրորդ կէսին։

ՏԱՐԵՑՈՅՑՆԵՐՈՒՆ՝ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ...!

Առանց տեսած եւ թղթատած թղթատ, չեմ կրնար գաղափար մը կազմել թէ ինչ տեսակ գիրք մ'է «ԹԻԼՈՒԻԿ»ի

ԱՄԵՆՈՒՌՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ

1907 յառաջիկայ տարուան համար պատրաստուած այս գեղեցիկ հատորը օրացոյց մ'է, և օրացոյցէ մը աւելի՝ տարեցոյց մը, և տարեցոյցէ մը աւելի՝ համանգամանական մատեան մը, պարունակելով գիտութիւն, բժշկութիւն, գեղարուեստ, իմաստասիրութիւն, մեր գրականութեան բոլոր սեւերը և ամէն ազգերու գրականութիւնէն մէյմէկ գոգորիկ, նոյնպէս բարոյական, կրօնական, բանասիրական, կենսնագրական և լեզուական խիստ հետաքրքրաշարժ էջեր, զրուանցներ, նօթաներ, երգուելիք հատուածներ և դեռ չատ մը բաներ՝ տարուան իւրաքանչիւր օրին յարմար տեղադրուելիներով։ Հեղինակը այս տարեցոյցին համար տարի մը ամբողջ զոհած է՝ իր անդրանիկ երկասիրութիւնը կատարեալ՝ անթերի և ամէն հաշակի ու տարիքի պատկանող անձերու մատչելի ընծայելու համար։—Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը հաճած է իր թանկագին գնահատականը գրաւորապէս արտայայտել՝ զոր ձեռագիր զետեղուած պիտի տեսնէ ընթերցողը Ն. Սրբազնութեան կենդանագիրին դիմաց։—

Առանցմէ զատ, «ԱՄԵՆՈՒՌՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ» կը պարունակէ հանրածանօթ դրագէտներու յօդուածները՝ իրենց ինքնագիր ստորագրութիւններով, ամերիկեան թուխ գոյնով գեղատիպ իրենց լուսանկարներուն հետ, կլասէ փայլուն թուղթի վրայ տպուած։

Իսկ Տպագրութի՛ւնը, օհ, կը բաւէ անդամ մը թղթատել «ԱՄԵՆՈՒՌՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ», և դեռ նիւթերը չի կարդացած, դաղափար մը կազմել թէ որ աստիճան գեղանուրը ճաշակի տէր արուեստագէտ անձեր են եղեր Վ. ԵՒ Հ. ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ ծանօթ տպարանատէրք։ Տարեցոյցին բոլոր էջերը կը պարունակեն գեղարուեստական զարդեր և ծաղկեներ սիրուն սիւներ, որոնք հմայք ու չնորհ աւելցուցած են գիրքին բովանդակութեանը վրայ։

Ամէն անոնք որոնք տարեգլխոյ սաթիւ կը խորհէին թէ ինչ նուէր տան իրենց բարեկամներուն և ազգականներուն, առանց վարանելու թող գնեն «ԱՄԵՆՈՒՌՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ»էն մէյմէկ օրինակ՝ 8 ղրշ.ի գինով մը որ ինքնին չնչին գումար մ'է բաղդատմամբ գիրքին իրական արժէքին։

Միակ կեդրոնատեղի Վ. ԵՒ Հ. ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Տպարան, Սուլթան Համամ, Կ. Պոլիս.

Դուռանի համար 10 դրշ., փոխարժէքը կանխիկ վճարելի։

ՅՕ ՕՐՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
Ն. Ա. ՍԱՐԲԻՍ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ
342, ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, 342

Գլխարկաչինութիւն, պոնէթերի վերաբերեալ նիւթեր, ածախնէրէն առարկաներ, գոնարեղէն, մարօքէնիէ առարկաներ, հոտեղէններ, ձեռնոց, հովանոց, չաղկեղէն, ճամբորդութեան և արուեստի ճոխ առարկաներ եւայլն եւայլն։

Իր բազմաթիւ յաճախորդները գոհացընելու համար՝ Պ. Սարբիս 30 օրուան համար բացառիկ զեղչ մը պիտի ընէ։

20 % առուեսի եւ Ֆանթիզի առարկաներու համար
15 % գլխարկներու համար
10 % պոնիբրրիի վերաբերեալ առարկաներու համար

Ձեռնոցներուն վրայ զեղչ չկայ

ԵՋԱՆԿԱՆ ԱՆԱԿԹ

150 դրուշէն աւելի գնում կատարողին պիտի նուիրուի ձեռքի կաչիէ պայուսակ մը, 30 դրուշի արժէքով։

Հաշուբնթացները ջնջուած են 30 օրուան բացառիկ վաճառման միջոցին։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 9/22 Դեկտեմբեր

Օսմ. Փոնտ. Միացեալ 4 %		Օ. Ո.	102 23
Ամէնէն բարձր գին		»	102 23
Ամէնէն վար գին		»	102 12
Բուսմէի Երկաթուղի գոց		ֆր.	147 3/8
Ամէնէն բարձր գին		»	147 1/2
Ամէնէն վար գին		»	147 —
Թրանսվալ		»	70 —

ՓԱԿՈՒՄ 11/24 Դեկտեմբեր

| | | | |

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ-ՖԷՐԱՅՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Դրամագլուխ 130 միլիոն ֆուռոն, ամբողջովին վճարուած
Պահեստի գումար 36 միլիոն ֆուռոնի չափ:

ԳԼԽԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Վճարումները ոսկեդրամ ըլլալու են։ Ցիսուն զրուչէն վար վճարում չընդունուիր։

Վինըր Պանք-Ֆէրայն այսօր հարիւրին 3 1/2 տոկոս կը վճարէ 1.00 ոսկիէն վար գումարներու համար իսկ անկէ աւելի գումարներու համար՝ հարիւրին 3։ Սակայն կրնայ տոկոսին սակը իջեցնել կամ աւելցնել տեղական լրագիրներու միջոցաւ 15 օր առաջ իմաց տալէ յետոյ

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան նաև առնուիլ ամէն ատեն։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան նաև առնուիլ գրաւորապէս ու կանխաւ ըլլալիք ազդարարութենէ մը յետոյ. հետեւեալ կերպով.

3	օր	100– 150	ոսկի գեւմարի համար	
6	»	151– 200	» »	»
10	»	201– 500	» »	»
15	»	501–10 0	» »	»
30	»	1001 և անկէ վեր	» »	»

Վինըր Պանք-Ֆերայն իրեն կը վերապահէ պանքան դրամ ունեցողներուն հաշիւը կարգադրել, ուզուած ատեն վճարելով տետրակին պարունակած գումարը։

Վինըր Պանք – Ֆերայն խնայողական գումարը պարունակող տետրակ ալ կը յանձնէ անչափահաս անունով, բայց այդ պարագային նշանակուած խնամակալը (վէլի կամ վասի) միայն իրաւունք ունի դրամը քաշելու։

Խնայողական Սնտուկին գործ։ Վինըր Պանք Ֆէրայն կը զբաղի նաև տեղական ուրիշ գործառնութիւններով

ԱԹԻՆԵԻ ՊԱՆՔԱ.

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

50,000,000 Տրախմի

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Ա.ԹԻՆԷՆ

Մասնաճիւղեր ունի Կ. Պոլիս եւ գրասենեակներ՝ Դալաթիոյ եւ Պոլսոյ կողմը Լոնտոն, Ադրեսանդրիա, Գասիրե, Սեալենիկ, Իզմիր, Պիրէոն, Բադրաս, Վոլօ, Շիրա, Բալամաթա, Բանեէ եւ Բանցիա (Կրէտէ)։

Դրամագլուխին և ստանդ ձգուած դրամին ու արժեթուղթերուն արժէքը, Օգոստոս ամսուն, կը հասնի 260,000,000 տրախմիի։

Աթէնքի Պանքան կը զբաղի Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններով։ Փոխառութիւններ կ'ընէ վճառքներու, արժեթուղթերու վրայ և Եւրոպական Թուրքիոյ վրայ քաշուած փոխանակագիրներ կը զեղչէ։

Աթէնքի Պանքան հաշուբնթացներ կը բանայ, չէքեր, վարկագիրներ կը հանէ, հեռագրական հրամանով վճարումներ կը կատարէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու և արտասահմանի մէջ։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ, թէ՛ մեր հրապարակին և թէ օտար հրապարակներուն վրայ, յաճախորդներուն շատ նպաստաւոր կերպով։

Շատ փոքր վարձքի մը փոխարէն՝ արժեթուղթեր կը պահէ, աւանդի ձեւով և ուզուած ատենը ետ առնուելու պայմանով։ Ամէն կարգի կտրոններ կը դանձէ և զեղչի գործողութիւններ ալ կը կատարէ։ Աթէնքի Պանքան հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ տրկղմամբի խորշեր, փոքր վարձքերով։

Աւանդի ճիւղ

Աթէնքի Պանքան իրը աւանդ կ'ընդունի դրամ և արժեթուղթ, սա տոկոսները վճարելով.

Ուզուած ատեն դրամ քաշելու պայմանաւ 3%
Վեց ամսուան համար 3½%
Մէկ » » 4 —
Երկու » և աւելի. 5 —

Աւանդ ձգուած դրամները կը վճարուին այն դրամով որով Պանքան ձգուած են։ Տոկոսները կը վճարուին ամէն տարուան Յունուար 2ին և Յուլիս 1ին։

Մասնաւոր տեսակներ՝ 4% տոկոսով

Աթէնքի Պանքան իր յաճախորդներուն մէջ փոքր դրամատէրեր ունենալով և փափաքելով ամէն դիւրութիւն ընծայել, անոնց տրամադրութեան տակ կը դնէ մասնաւոր աւանդներու տետրակներ, որոնց մէջ կրնան արձանագրել առ առուելն 100 ոսկիի աւանդ դրամ մը։ Այդ դրամը 4% տոկոս կը բերէ և մասնակի վճարումներ կը կատարուին, առնուազն 25 դրուշ ոսկեդրամ։ 50—11

ԱՊԱՌԻԿ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ՆՈՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԷՐՃԱՅԻ ԽԱՂԱՂԱԳԻՐ ΧΕΡΤΖΑΙ ΧΕΡΤΖΑΙ

Հէրճայի վաճառատունը՝ գոհարեղէններու, ոսկի և արծաթ զարդերու, գրպանի, պատի և քսելիքի ժամացոյցներու մանաւանդ վաճառումէն դատ՝ իր բազմաթիւ յաճախորդներուն վստահութենէն քաջալերուած, այս անգամ կը փութայ յայտարարել թէ՝ ամէն եղանակի յատուկ վերջին նորաձեւութեան վրայ պատրաստ ունի արանց, կանանց և աղջոյց համար ամէն տեսակ հագուստներ ու անձրեւի համար մուշամա վերարկուներ, նաև տերմակեղէններ, փանթէլոններ և թօնաֆիլէներ ու ամերիկեան կօշիկներ։ Ունի նաև կոնկարան, ձեղունի լամբարներ, մահճակալներ, եւրոպական ու անգլիական գորգեր, գեանի մուշամակներ, կրամօֆոններ ու պիսիքլէթներ՝ ամենաէրջին կատարելութիւններով։

Հէրճայի վաճառատունը մայրաքաղաքիս մէջ միակն է, որ շնորհած է հանրութեան վստահութիւնը և գոհունակութիւնը, իր ապրանքներուն տեսակութեան և ոսկիներու մաքրութեան, ձեւուորութեան և ժամանութեան համար։

ԱՊԱՌԻԿԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Գնուած ապրանքին հարիւրին 20ը միայն կանխիկ, իսկ մնացեալ գումարին համար չարաթական հարիւրին 5 վճարմամբ պատրաստ է հայթայթել։

Վաճառատունս հաստատուած է

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅ, ՈՍԿԵՐՉԱՅ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 13

Անգամ մը այցելել բաւական է համոզուելու համար թէ Հէրճայի անմրցելի կարմակերպութեամբ մը ի վիճակի է այսօր գոհացնելու իր ամէնէն դժուարագոհ յաճախորդները։

Կանխիկ գնողներու համար հարիւրին 5 զեղչ

Սակարկութիւն չկայ 1—50

Շաբաթական վճարմանց համար հաւատարիմներ միշտ պատրաստ են

ՌՕՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեղերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու յոդենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելուն դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	1 666 666 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	154 666 666 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	400.728 000 »
1904 տարուան մէջ զանձուած ապահովագին ու տոկոս	65 224 946 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին. Աղարեան խան Վօյվոտա Դալաթիա։

Պոլսոյ գործակալութեան. Տիլսիզզատէ խան Ակրը Էֆէնտի ճառտէսի, Թիւ 26։

Տօրէն. Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ 11 50—37

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԻՏԻ ԵՌԱԹՈՒՂԻՆ

Ժամանակացոյց կուռւսմբ. եռեւեկ

1906 Սպտ. 14 (Ն.Տ.) ուրբաթ օրէն սկսեա

ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷՑԼԻ - ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կոխմ. 622

Ապր. և Ձմբ.

Կայարան		Առտու
Գօնիա	մեկ.	12 30
Գալին խան		1 01
Զուտրա		1 45
Սրբզ Էօրէն		2 13
Մանտասուն		2 43
Գարաման	ժմ.	3 13
	մկն.	3 28
Սիարօվա		3 54
Այրանճը-Տէրպէնտ		4 44
Ալաճա		5 20
Էրէյլի	ժմ.	5 45
	մկն.	6 05
Պուլկուրլու ժմ.		6 20

ԴԱՐՁ Կոխմ. 621

Ապր. և Ձմբ.

Կայարան		Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	6 35
	ժմ.	6 53
Էրէյլի	մկն.	8 50
Ալաճա		9 17
Այրանճը-Տէրպէնտ		10 01
Սիարօվա		10 43
Գարաման	ժմ.	11 07
	մկն.	11 22
Մանտարուն		11 55
Սրբզ Էօրէն		12 24
Զուտրա		1
Գալին խան		1 36
Գօնիա ժմ.	Իրիկ.	2 05

50—13

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ՝ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոստ. 2|14 եւ 320 Ակցիա 20 ֆրանկիր Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Դալաթիա, Նազլը խան, Հէզա էֆ փողոց, Թիւ 14, Բօօրէրաթիվ վաճառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հասցէներուն.

Պոլիս, մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Եէնի Ճամիի հրապարակ.

Պոլիս. Արձանագրութեան գրասենեակ Ընկերութեան, Պանչէ Գարու, Թրամուէյի ճամբան, Թ. 40, մաքսատան մօտ։

Պոլիս, Մ. Մ. Ի. Սատաք եւ Բօսֆոր, Շէյխ իլ Իսլամ խան, Պահճէ Գարու Թիւ 10։

Պոլիս, Սպարի պէյ եւ Ընկ. Վէզնէճիլեր փողոց։

Պոլիս. Գ. Ս. Այմէլօղլու, Էմին-Էօնիւ, Պանչէ Գարու, Իզմիր փողոց։

Պոլիս, Ինսան պէյ, Իզզէթ փաշա խան։

Գատրգիւղ, Բեամիլ էֆ., շուկայի հրապարակ։

Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 50—24

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ

SANTAL MIDY

ՍԱՆԴՕՂ ՄԻՏԻ

Անշնաս. կը ջնջէ սօքէ-հէրն. էկզէմը, Ներբիոնները, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսուքները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանց քարորոքման, արիւնամիզութեան, առանց միջացաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անուշտ և ուրիշ դեղերու հետ խառն ածանցները։

Ամէն քաջարեւ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։

Ամէն դեղարաններ A.

Գործակատար՝ Ժ. Պ. Տալէֆիօ, Դալաթիա Կ. Պոլիս։

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական և չքոդրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բեռա
1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 և 343 կրկին։
2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։

Կալաթա
1. Սինկէր խան Թիւնէլի ետեւ։
2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։

Պոլիս
1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։
2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։

Սկիւտար Զարչը Պոյը, Թիւ 120։

Դասերը և նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 և 343 կրկին, Մարգիս պէյ Տիւզ Ցղլուի տունը։ 16 50—29

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՕՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՕՔ

Ընդմէջ Հալի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսէասյի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Տիտս	4311	Հիտալիս	1531	Մարսէլլս	3709	Սաքֆս	1119
Սլէթթ	3607	Տոմինս	938	Հինտու	3721	Միքատս	3557	Տիրիս	1735
Սնճէլս	1541	Տուրս	2383	Հորաթիս	1600	Միլս	1 57	Սիլվիս	119
Սթիսոքս	2277	Տրաքս	1713	Հումպէկ	595	Մոնդէկլլս		Սցէրս	1203
Պաանս	1822	Տին սմս	504	Իակս	2354	Մուցիլլս	3119	Թասս	1323
Պորտինս	1264	Էպքս	3464	Իտանս	5 40	Նէքս	1 33	Թ. Ուիլոցն	1546
Պրֆֆալս	4481	Էլասքատս	1520	Ճիւնս	1080	Օտիս	4100	Թոքիս	3307
Դէյլս	1371	Էցաքս	841	Քէյս	053	Եէթացիս	4036	Թոլէտս	1470
Գալիբաս	1837	Ֆիտս	954	Քալբին	2307	Օրլանտս	1535	Օւրպինս	242
Գաբէս	1244	Ֆինլանտ	1828	Քոմնս	170	Քալէրմս	1637	Վասքս	1914
Կաղս	1094	Ֆլամինկս	349	Լէս	1053	Ոլս	510	Վոլս	1289
Զիքակս	2729	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանթս	2272	Ռիալճս	3329	Վալթուցն	239
Հոսէթս	1831	Կալիլէս	3060	Լիվորնս	1643	Ռինալտս	1553	Եէտս	1350
Գոլորատս	4235	Կիկանս	1143	Լորէնցս	3 91	Ռոլլս	613	Զէցս	1200
Գոնկս	2905	Կօզս	1011	Մալմս	724	Ռօճէս	1789	Թորս	
Գորսս	895	Կըսանս	1695	Մարէնկս	1 73	Ռոզցիս	136	Մայոն	

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած են.

Տայսо չոգենաւը, նաւապետ Բիքըրին, դեկտ. 8ին։

Թորս չոգենաւը, նաւապետ Ճէքսըն։

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուին.

Ռիմս չոգենաւը, նաւապետ ըմսթրոնկ։

Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԵՐԻԶՕՏ

Թիւ 22 24, Ֆիւլիւբ Միլլէթ խան, Դալաթիա 10 50—27

Cie RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Դեկտեմբեր

Դ. 12]25 Իզմիր, Պիրէոն, Աղեքսանդրիա, Միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բոր-Սաիտ ու Սուէզ այ Նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւին հետ։

Գ. 12]25 Իսթէպոլու, Սմիռնա, Սամսուն, Օրտու, Քարասունա, Տրապիզոն. Բիզէ, Պաթում, Միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։

Դ. 13]26 Սէվաստոպոլ ժամը 10ին։

Երկ. 14]26 Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Սրիմ-Նովկաս, Սրիմ, Սգոմ, Օտեսա-Բէրսոն, Օտեսա-Նիքոլայէվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։

Երկ. 14]27 Գուրկազ, Վառնա, Օտեսա, իրիկուան ժամը 4ին։

Ուր. 15]28 Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Բրիսա Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բոռ-Սաիտ, Աղեքսանդրիա, իրիկուան ժամը 4ին։

Շբ 16]29 Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։ 50—1

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սէրֆ	Նալդօգրիս
Միճեա	Էմէլյաս
Բափէյս	Գուլիթիս
Թէյպոր	Մօէրիս
Նարպօճ	Ֆայէֆ
Նավարին	Ֆարու
	Ֆիպս

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ հանգստաւէտ են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, եւ կերակրանութեամբ կը լրուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար տեսչուհի ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ սամանապակ թուով ճամբորդներ կ'առնեն բայց տեսչուհի չունին։ սդէրլին

Կ. Պոլսէ Լիվորոյ Ա. կարգի գին է 5

» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Դալաթիոյ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրամանգները տան շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈՒ եւ Ընկ. Գործակալք

Ուիթոլ խան, Պանչէ գարու, Գալաթա

ՃԷՅՄ ՄՕՍ ԸՆԿ.

50—50 31 ՃԷՅՄ Սգրիգ, Լիվրբ Վ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՒՋԵԱՆ ԵՒ ՀԱԳ.

Ն. ԲԱՖԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԱՐ

Դկտ. 25ին, Իմիրեդի, Մարսիլիայէն

Դկտ. 31ին, Միկիրեի, Անատ. Հոլերքէն

ՄԵԿՆՈՒԱԾՆԵՐ

Դկտ. 26ին, Իմիրեդի, Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում, Նովորոսիսք

Յուն. 1ին, Միկիրեի, Մարսիլիա

Ճամբորդութիւնը Կ. Պոլսէն Բարիզ 6 օր կը տեւէ։

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։

15 50—27 Թ. ԴԼՊՈՒԼ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (28)

ԼԻԱՆ-ՆԷՐՕՆ

ԱԴԱՄԱՆԴՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՄԷՋ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԱՐՁԱԿԱՁԷՆՆԵՐՈՒ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԳԼՈՒԽ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԽԵՂԴՃԱԼԷՆՕՐ

Զգուշութեամբ ձեռքին մէջ առած բաւական թուղթին կտորը։

Ռօմէն, անդրտա վիճակի մը մտնուած, թուղթի այդ կտորը մէացուց միւս կտորին հետ, և սա քիմական տարաղը ձեռք բերաւ զոր երկար ատենէ ի վեր կը փնտռէր.

«Ճշմարիտ և զուտ ադամանդ չմնալու համար, հոլոց մը առէք և երկարական փուռի մէջ հալեցուցէք կակուղ երկաթ՝ դրեթէ երկու հարիւր կրամ։ Մէջը դրէք ածուխ և չատ ճնշուած շաքար։ Այդ ածուխը մասնաւորապէս զուտ ըլլալու է։ Զերմութեան աստիճանը բարձրացուցէք երեք հազարի։ Մէկէն ի մէկ պաղ ջուրի մէջ խոթեցէք և անգամ մը ցրտացում ձեռք բերելէ յետոյ, կտրեցէք այդպէս կազմուած մարմինը։ Կեդրոնին մէջ պիտի դանուին ադամանդի բեկորներ։»

—Աւասիկ վաւերագիրը, կակաղեց Ռօմէն, նայուածք մը ձգելէ յետոյ Թանկագին թուղթին վրայ։ Օհ, Լէնօր, վերջապէս ձեռք անցուցինք այն բանը զոր կը փնտռէինք երկար ատենէ ի վեր։ Ինչ խորհրդաւոր դիպուածով մինչեւ հիմա անաղարտ մնացած է թուղթի այդ կտորը... Սիրելի կին, ո՞րքան ուրախութիւն կը պատճառես ինծի. հիմա ապահով եմ թէ նպատակս պիտի հասնիմ։ Բիչ ատենէն զուտ ադամանդներ դուրս պիտի գան հողոյներէս։

Այն օրէն ի վեր Ռօմէն աշխատութեան ձեռնարկած էր խանդով։ Նոր փուռ մը շինել տուած էր, անակնկալ կերպով երեւան հանուած վաւերագրին համաձայն։ Ադամանդի հետազօտիչը յոյսով կը ձեռնարկեր նոր փորձի մը...

Ձմեռը չատ հանդարտ անցած էր Սէրիսօլի գղեակին բնակիչներուն համար։

Մանօն չատ գոհ էր իր մանկամարդ տիրուհիէն և Ռօմէն կատարելապէս երջանիկ պիտի զգար ինքզինքը, եթէ երբեմ Բիւլի մենութիւնը մեծ պարտէզ մը ձգած չըլլար իր կանքին մէջ։ Շատ քիչ անգամ նամակ կը գրէր ան։ Ռօմէն սա միայն դիտէր որ եղբայրը Թանանարիվ կը գտնուէր, ուր կը փափաքէր մնալ քանի մը ամիս։ Բայց չէր գիտեր թէ եղբայրը ի՞նչ կենալք կը վարէր հոն։

Գարունը կը յաջողէր ձմրան կանխաչափեակտ ծածկելով հնութերց անտառը։

Ռօմէն ուզեց Լէնօրի հետ նորէն տեսնել այն խորհրդաւոր ու տղոյ անկիւնը, ուր լուսկային պայծառ լոյսին տակ նշանուած էին այնքան զգոյշ կերպով։

Իրարու վրայ կրթնած, իրենց սիրային ուխտադնացութիւնը կատարեցին։ Հրաշալի օր մը կար այն օրը և գաղջ արեւը կը գգուէր կակուղ մամուռները։ Լոյսը կը մաղուէր թաւ կամարներուն մէջ։

Հանդարտութիւն մը կը լսուէր բոլոր մացառներէն. արու թռչունները դայլայլիներ և սիրային մենլիներ կ'արձակէին։ Թեւաբախումներով կ'ոգեւորուէին թաւուտները և մեծ ամտառը կ'արթնոներ իր խոր քունէն. անասուն և տունկ կը պատրաստուէին տարեկան ծննդաբերութեան։

Հնաւուրց և փտած կաղնիի մը կոճղին մէջ, որուն վրայ կառչած էին բաղեղի ոստեր, զոյգ մը թռչուններ կը պատրաստէին իրենց բոյնը։

Խայտիներու ընտանիք մըն էր և կառուցած օթոյին երեք քառորդ մասը գրեթէ աւարտած կը թուէր։

Լէնօր և Ռօմէն վայրկեանէ մը ի վեր կը դիտէին թռչուններու երթեւեկները, որոնք մաղեր ու յարդի շլիգեր կը բերէին՝ իրենց բոյնը շինելու համար։

Լէնօր հիացում կը յայտնէր փոքր ու կարճիկ թռչուններուն վրայ, որոնք աղուամազով ու փետուրով կը յարդարէին իրենց զաւակներուն բնակարանը։

—Սիրելի՛ս, կը տեսնես, ի՞նչպէս այդ թռչնիկները իրենց սիրասուն փոքրիկներուն համար ուրախութեամբ կը պատրաստեն քաղցրիկ օրօրոց մը։

Լէնօր կարմրեցաւ և իր աղուոր գլուխը ծռեց ամուսնոյն ուսին վրայ։ Ռօմէնի քով կծկած, մանկամարդ կինը մեղմաձայն խոստովանութիւն մը ըրաւ, մինչ ամուսինը կախուած անոր շրթունքներէն, կը լսէր այդ հեշտալուր գաղտնիքը։

Այո՛, ինք Լէնօր ալ պիտի պատրաստէր այդպիսի հանդուստաւէտ յոյն մը։ Մայրերը մեծ երջանկութիւն մը կը զգան անոր յարգարումին մէջ։ Այո՛, ընդհուպ թռչնիկ մըն ալ իրենք պիտի ունենային... ու Լէնօր կը սպասէր։

Այն իրիկունն իսկ, երբ Լէնօր իր հնչամենակէն ներս կը մտնէր, Ռօմէն ժպտագին դիմաւորեց կինը և ուռուցիկ ոճով մը սկսաւ փոքր մեծարանք մը ընել անոր։

—Ադամանդներու այս ջոջը կը նուիրեմ կինոքս դշխոյին, որ ընդհուպ մայրիրու դշխոյն պիտի ըլլայ։

Համակ ուրախ, գիտունը աղուոր գոհարատուփ մը բացաւ, որուն մէջ ծիրանեգոյն սաթէնէ յատակի մը վրայ կը շողշողար փողոցուն ադամանդ մը։

—Օհ, իմ Ռօմէնս, ո՞րքան գեղեցիկ է, գոչեց Լէնօր։ Քու հաղորդդ եկած է այս փառաւոր գոհարը։

—Այո՛, Լէնօրս, և քանի մը օրէ ի վեր յարմար վայրկեանին կը սպասէի՝ քեզի նուիրելու համար զայն, որպէս զի մը կեանքին երջանիկ մէկ թուականը յիշեցնէ ան։ Անտառին մէջ ըրած յայտնութիւնդ մեծ հպարտութիւն և գոհունութիւն պատճառեց ինծի։ Սիրելիս, այս թանկագին քարը պահէ՛ իբր յիշատակ մեր երջանկութեան, թէեւ նուազ թանկագին քան մեր սէրը։

Իբր միակ պատասխան՝ Լէնօր ամուսնոյն վիզը փաթթուեցաւ և իր արտայայտիչ գլուխը կրթնցնելով Ռօմէնի պաշտպան ուսին վրայ, գոչեց խանդաւառութեամբ.

—Ո՜հ, ո՞րքան կը սիրեմ քեզ, և որքան երջանիկ կը զգամ ինքզինքս՝ քու կինդ ըլլալուս համար։

Այդ մեծ օրուան իրիկունն անցաւ ապրդայի ծրագիրներ կազմելով։

Ինչ պիտի ըլլար այդ զաւակը, որուն առաջին տարուանները կը զգար հեշտութեամբ։

Աղջիկ թէ մանչ։

Ռօմէն մանչ կամ աղջիկ ըլլալուն կարեւորութիւն չէր ընծայեր։

Բայց սա յայտնի էր թէ շատ պիտի սիրէր այդ փոքրիկ էակը, իրենց փոխադարձ սիրոյն այդ պտուղը... արդէն իսկ կը պաչուէր զանի յանձին իր սիրեցեալ Լէնօրին։

Պառաւ Մանօն յուզեցաւ լուրը առնելով չատ ուրախացաւ և տիկին Լէնօրէն խնդրեց որ համբուրէ զինքը։

Պառաւուկան սպասուհին իր հասկցած կերպով շնորհակալութիւն կը յայտնէր մանկամարդ դեղեցատեսիլին, այն ընծային համար զոր իր տիրոջ նուիրելու կը պատրաստուէր ան։

—Ցիսուս Մարիամ, ի՞նչ մեծ ուրախութիւն մեզի համար, սիրելի տիկին։ Շատ պիտի սիրենք ու գգուենք այդ թոռնչիկ ալան... Ինքզինքս երիտասարդացած կը նկատեմ, և հաւատացէ՛ք որ առջի ոգեւորութիւնը գտած եմ նորէն, երբ տիկին Տիան —Աստուած լուսաւորէ հոգին— ինծի կը յանձնէր պարոն Ռօմէնը։

Առաջին յուզումը անցնելէն յետոյ Ռօմէն ու Լէնօր մեծ լրջութեամբ խօսեցան իրենց ուրախութեան վրայ։

—Սիրելիս, պէ՛տք է հօրդ գրել խորհուրդ առնու Ռօմէն։ Անոր կը պարտիս այդ թարեբաստիկ լուրը։ Լա՛ւ չպիտի ըլլայ աւելի երկարաձգել մայր ըլլալու այդ յոյսը։

(Շարունակելի)